

**Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
*Kuvendi - Skupština - Assembly***

Zakon Br. 05/L- 087

O PREKRŠAJIMA

Skupština Republike Kosova;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O PREKRŠAJIMA

**PRVI DEO
MATERIJALNO - PRAVNE ODREDBE**

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Svrha i delokrug**

1. Ovim zakonom se uređuju uslovi za utvrđivanje prekršaja i sankcija za prekršaje, stranke i odgovornosti za prekršaje, procedura prekršaja, posebna procedura za maloletnike i procedura izvršenja sankcija za prekršaje.

2. Ovaj zakon je usklađen sa direktivama EU: Direktivu 2012/13/EU, Evropskog Parlamenta i Saveta od 22. maja 2012. god., za pravo na informisanje u krivičnom postupku, Direktivom 2010/64/EU Evropskog Parlamenta i Saveta od 20. oktobra 2010. god. o pravu na tumačenje i prevođenje u krivičnom postupku.

Član 2 **Pojam prekršaja**

1. Prekršaj je ponašanje kojem se krši ili ugrožava red ili javni mir i društvene vrednosti garantovane Ustavom Republike Kosova, čija zaštita nije moguća bez prekršajno sankcionisanje.
2. Sankcija za prekršaj može se predvideti samo u skladu sa ovim zakonom.

Član 3 **Princip zakonitosti**

1. Niko ne može biti kažnjen za prekršaj niti se prema njemu ne može izricati sankcija prekršaja za delo koja pre nego da je izvršeno, nije bila definisana kao prekršaj zakonom ili aktima (opštinskim uredbama) Skupštine Opštine, a za koje delo nije bila propisana sankcija za prekršaj.
2. U proceduri za prekršaj нико se ne može kazniti više od jednog puta, za isti prekršaj.
3. Definicija jednog prekršaja treba se utvrditi tačno i nije dozvoljeno tumačenje prema analogiji. U slučaju nejasnoće, definicija prekršaja tumači se u korist lica protiv koga se vodi procedura za prekršaj.

Član 4 **Pretpostavka nevinosti**

Niko ne može biti kažnjen niti se prema njemu ne može primeniti sankcija za prekršaj dok nije proglašen krivim pravosnažnom presudom.

Član 5 **Princip sprovodenja povoljnijeg zakonodavstva**

1. Prema izvršiocu se primenjuje zakonodavstvo koje je bilo na snazi u vreme izvršenja prekršaja.
2. Ukoliko se važeće zakonodavstvo izmeni nakon izvršenja prekršaja, ali pre donošenja konačne odluke za prekršaj, primenjivaće se zakonodavstvo koje je povoljnije za izvršioca.

3. Ukoliko novo zakonodavstvo ne inkriminiše prekršaj, ali je izvršilac kažnjen konačnom odlukom u skladu sa prethodnim zakonodavstvom, sankcija za prekršaj ne počinje sa primenjivanjem ili prestaje u slučaju da je počela.

4. Zakonodavstvo koje je na snazi za vreme koje je određeno ranije, primenjuje se na izvršenom prekršaju za to vreme i nakon njenog prestanka ukoliko tom odredbom nije drugačije propisano.

Član 6 **Prekršaji i krivična dela**

Protiv izvršioca prekršaja koji je u krivičnom postupku kažnjen pravosnažnom odlukom proglašen krivim za krivično delo koje obuhvata karakteristike prekršaja, ne može se razviti procedura za prekršaj. Ukoliko je procedura za prekršaj počela ili je u toku, procedura se ne može nastaviti ili okončati.

Član 7 **Utvrđivanje prekršaja**

1. Prekršaji i sankcije za prekršaje mogu se utvrditi zakonom i aktima (opštinskim propisima) Skupštine Opštine.
2. Skupština Opštine može utvrditi sankcije za prekršaje i sankcije za krivična dela samo za kršenje akata opštinskih organa koje donose u okviru oblasti njihovih ovlašćenja.
3. Organ koji je ovlašćen da utvrdi prekršaj i sankcije za prekršaje ovo ovlašćenje ne može preneti drugim organima.
4. Ukoliko zakonom nije utvrđeno drugačije, odredbe za prekršaje nad fizičkim licima, primenjuju se i nad odgovornim licima pravnog lica, i lica koja obavljaju nezavisnu delatnost.

Član 8 **Način izvršenja prekršaja**

1. Prekršaj se može izvršiti delom ili nedelom.
2. Prekršaj se izvršava nedelom kada je izvršilac propustio izvršenje dela koje je trebao da izvrši.

Član 9 **Vreme i mesto izvršenja prekršaja**

1. Vreme izvršenja prekršaja smatra se vreme kada je izvršilac postupao ili je bio prisiljen da postupi, bez obzira na to kada se pojavila posledica prekršaja.

2. Prekršaj se smatra da je izvršen na mestu gde je izvršilac postupio ili je bio prisiljen da postupi, kao i na mestu na kojem je u celini ili delimično predstavljena posledica prekršaja.

Član 10 **Shodno primenjivanje Krivičnog zakonodavstva Republike Kosovo**

Ukoliko se ovim Zakonom ne predviđa drugačije, nad izvršiocem prekršaja se shodno primenjuju odredbe Krivičnog Zakonika Republike Kosovo, Krivični Zakonik o maloletnicima kao i Zakonik o krivičnom postupku.

Član 11 **Primenljivost**

1. Zakonodavstvo za prekršaje se primenjuje nad bilo kojem licu koje izvrši prekršaj na teritoriji Republike Kosovo.
2. Za prekršaj koji je definisan opštinskom uredbom Skupštine Opštine, prekršajni postupak će se održati ukoliko je prekršaj izvršen na teritoriji te jedinice lokalne samouprave.

Član 12 **Diplomatski imunitet**

Protiv lica koji uživaju diplomatski imunitet se ne može razvijati procedura za prekršaj.

POGLAVLJE II **PREKRŠAJNA ODGOVORNOST**

Član 13 **Izvršilac i odgovornost**

1. Izvršilac prekršaja je lice koje svojim postupanjem ili nepostupanjem ili preko trećeg lica izvrši prekršaj.
2. Izvršilac prekršaja je odgovoran ukoliko je mentalno sposoban i prekršaj je izvršio namerno ili iz nehata.
3. Lice je odgovorno za izvršeni prekršaj iz nehata samo ukoliko je to izričito utvrđeno zakonom.
4. Lice nije odgovorno za prekršaj ukoliko je za vreme izvršenja prekršaja mlađe od četrnaest (14) godina.

5. Republika Kosovo, institucije i organi državne administracije, organi pravosuđa i tužilaštva, kao i organi jedinica lokalne samouprave ne mogu biti odgovorne za prekršaj, dok odgovorno lice snosi odgovornost za prekršaj.

Član 14 **Mentalna neuračunljivost i smanjena uračunljivost**

1. Svako lice koje je izvršilo prekršaj smatra se mentalno neuračunljivim ukoliko, za vreme izvršenja prekršaja, on boluje od trajne ili privremene mentalne bolesti, ukoliko ima mentalnog poremećaja ili poremećaja u mentalnom razvoju, koji utiče na njegovo mentalno funkcionisanje tako da on nije sposoban da razume prirodu, značaj ili posledice njegovog postupanja ili ne postupanja, nije u stanju da kontroliše njegova postupanja ili ne postupanja ili da shvati da čini prekršaj.

2. Lice koje je izvršilo prekršaj se smatra mentalno neuračunljivim ukoliko je, za vreme izvršenja prekršaja, njegova sposobnost da shvati prirodu i značaj ili posledicu radnji ili propusta bila suštinski smanjena zbog navedenih razloga u stavu 1. ovog člana. Takva osoba se smatra odgovornim za prekršaj, ali se takve okolnosti uzimaju u obzir od strane suda kada odlučuje o trajanju i vrsti sankcije ili druge mere.

Član 15 **Izvršenje prekršaja u pijanom stanju**

Lice je odgovorno za prekršaj ukoliko je korišćenjem alkohola, narkotika ili na neki drugi način doveo sebe takvom stanju da ne može shvatiti značaj njegovog postupanja ili ne postupanja ili da kontroliše njegovo ponašanje, ukoliko su pre dovođenja do takvog stanja, njegova postupanja ili ne postupanja obuhvaćena u njegovoj nameri ili ukoliko je nemaran prema njegovom prekršaju i zakon predviđa odgovornost za prekršaj izvršenja ovog prekršaja iz nehata.

Član 16 **Umišljaj**

1. Prekršaj se može izvršiti neposrednim ili eventualnim umišljajem.
2. Lice postupa neposrednim umišljajem kada je svestan svog dela i želi njegovo izvršenje.
3. Lice deluje eventualnim umišljajem kada je svestan da se zabranjena posledica može izazvati kao rezultat njegovog postupanja ili ne postupanja i on prihvata njeno izazivanje.

Član 17 **Nehat**

1. Prekršaj se može izvršiti iz svesnog ili nesvesnog nehata.

2. Lice deluje svesnim nehatom kada je svestan da se zabranjena posledica može izazvati kao rezultat njegovog postupanja ili ne postupanja, ali lakoumno misli da se ona neće desiti ili da će on moći da spreći njeno dešavanje.

3. Lice deluje nesvesnim nehatom kada nije svestan da se sprečena posledica može izazvati kao posledica njegovog postupanja ili ne postupanja iako u okolnostima i prema svojim ličnim karakteristikama mogao biti ili bi trebao biti svestan ove mogućnosti.

Član 18 Stvarna zabluda

1. Lice nije odgovorno za prekršaj ukoliko za vreme izvršenja prekršaja nije bio svestan prekršaja ili nekog od njenih karakteristika ili je pogrešno verovao da postoje okolnosti koje kada bi faktički postojale, ovo delo bi bilo dozvoljeno.

2. Lice koje je iz nehata bilo u zabludi za prekršaj, smatra se odgovornim za prekršaj koji je počinio iz nehata, ukoliko se predviđa slična odgovornost.

Član 19 Pravna zabluda

1. Lice nije odgovorno ukoliko iz opravdanog razloga nije znao ili nije mogao da zna da je takvo delo zabranjeno.

2. Kada se zabluda mogla sprečiti, izvršilac je odgovoran za prekršaj, ali sud može izreći blažu kaznu.

3. Smatra se da se zabluda može sprečiti, kada je izvršilac mogao lako znati da je prekršaj protivzakonit, ili kada se govori o izvršiocu koji je, uzimajući u obzir njegovu funkciju, titulu, profesiju, ili obavezu, bio u obavezi da zna za nezakonitost sličnog dela.

Član 20 Saizvršilaštvo

1. Ukoliko dva ili više lica, zajedno izvrše prekršaj ili ukoliko duboko doprinose izvršenju tog krivičnog dela, svako od njih je odgovorno i kažnjava se kaznom predviđenom za prekršaj.

2. Merenje visine kazne vrši se od strane suda, procenjivanjem postupanja ili ne postupanja svakog lica.

Član 21

Pomoć

Svako lice koje pomaže drugo lice tako što je savetuje ili tako što čini dostupnim sredstva za izvršenje prekršaja, podleže blažoj kazni.

Član 22

Podsticanje

Svako ko namerno podstiče drugo lice da izvrši prekršaj kažnjava se kao da je sam izvršio taj prekršaj, ukoliko je to delo izvršeno pod njegovim uticajem.

Član 23

Odgovornost pravnog lica

1. Pravno lice je odgovorno za prekršaj ukoliko je prekršaj izvršen postupanjem ili ne postupanjem pravnog lica ili odgovornog lica pravnog lica ili aktom omogućavanja drugog lica koji je ovlašćen da postupa u ime pravnog lica, u okviru njegovih ovlašćenja, kako bi imao koristi za pravno lice ili treće lice.

2. Odgovornost za prekršaj pravnog lica ne isključuje odgovornost izvršioca prekršaja.

Član 24

Odgovornost odgovornog lica kod pravnog lica

1. Odgovorno lice, u smislu ovog zakona, je lice kojem su od strane pravnog lica poverene određene obaveze koje se vezuju sa funkcionisanjem, upravljanjem ili radnim procesom. Odgovoran je za prekršaj ukoliko je izvršio prekršaj, dok je mentalno sposoban, i postupao je namerno iz nehata.

2. Odgovorno lice koje postupa po naređenju drugog odgovornog lica ili organa upravljanja i koje je preduzelo sve mere koje je dužan da preduzme radi sprečavanja izvršenja prekršaja nije odgovorno za prekršaj.

Član 25

Odgovornost fizičkog lica, pravnog lica i stranog odgovornog lica

1. Strano fizičko lice, strano pravno lice i odgovorno lice stranog pravnog lica odgovara za prekršaj isto kao i domaće fizičko lice, domaće pravno lice i odgovorno lice pravnog lica.

2. Strano pravno lice i lice odgovorno za izvršeni prekršaj na teritoriji Republike Kosovo biće kažnjeno, ukoliko strano pravno lice u Republici Kosovo ima poslovnu jedinicu ili predstavništvo.

Član 26
Shodno primenjivanje Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična dela

1. Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno odgovornost pravnog lica za prekršaj, shodno se primenjuju zakonske odredbe o odgovornosti pravnih lica za krivična dela, sa kojima je regulisana:

- 1.1.osnova i granica odgovornosti pravnih lica;
- 1.2.odgovornost u slučaju promene statusa ili stečaja pravnog lica; i
- 1.3. pokušaj krivičnog dela.

POGLAVLJE III
PREKRŠAJNE SANKCIJE

Član 27
Vrste, način određivanja i izricanja prekršajnih sankcija

1. Za prekršaje može se predvideti:

- 1.1. ukor;
- 1.2. novčana kazna;
- 1.3. kazneni poen;
- 1.4. prestanak važenja vozačke dozvole;
- 1.5. sprečavanje upravljanja vozilom;
- 1.6. prestanak obavljanja profesije, delatnosti ili zadatka;
- 1.7. proterivanje stranca iz zemlje.

2. Za prekršaj pravnog lica se može predvideti samo sankcija prekršaja novčanom kaznom.

Član 28
Uslovi za izricanje prekršajni sankcija

1. Kazna se predviđa i izriče kao sankcija glavnog prekršaja.

2. Ukor se izriče umesto novčane kazne kada se radi o lakšem prekršaju.
3. Zabranu obavljanja profesije, delatnosti ili zadatka se izriče samo ukoliko je izvršiocu izricana novčana kazna.
4. Prestanak važenja vozačke dozvole ili sprečavanje upravljanja vozilom se izriče novčanom kaznom, ukorom ili kao nezavisne sankcije u slučajevima koji su određeni zakonom.
5. Proterivanje stranca iz zemlje se primenjuje zajedno sa novčanom kaznom, ukorom ili kao sankciju u slučajevima koji su propisani zakonom.

Član 29 **Prekršajna sankcija novčanom kaznom**

1. Prekršajna sankcija novčanom kaznom se može predvideti u utvrđenom ili određenom iznosu.
2. Po zakonu, prekršajna sankcija novčanom kaznom se može predvideti u određenom iznosu i to:
 - 2.1. za fizičko lice i odgovorno lice pravnog lica, ne može biti manje od trideset (30) evra i ne više od dve hiljade (2.000) evra;
 - 2.2. za fizičko lice koje obavlja individualnu poslovnu delatnost, ne može biti manje od dve stotine (200) evra i ne više od pet hiljada (5.000) evra;
 - 2.3. za pravno lice ne može biti manje od pet stotina (500) evra i ne više od dvadeset hiljada (20.000) evra.
3. Izuvez stava 2. ovog člana, za lake prekršaje može se predvideti prekršajna sankcija novčanom kaznom u određenom iznosu, i to:
 - 3.1. za fizičko lice i odgovorno lice pravnog lica ne može biti manje od dvadeset (20) evra i ne više od dve stotine (200) evra;
 - 3.2. za fizičko lice koje obavlja individualnu poslovnu delatnost, ne može biti manje od pedeset (50) evra i ne više od četiri stotine (400) evra;
 - 3.3. za pravno lice ne može biti manje od sto pedeset (150) evra i ne više od dve hiljade (2.000) evra.
4. Aktom Skupštine Opštine prekršajna sankcija novčanom kaznom se može odrediti i to:
 - 4.1. za fizičko lice i odgovorno lice pravnog lica ne može biti manje od dvadeset (20) evra i ne više od hiljadu (1.000) evra;

4.2. za fizičko lice koje obavlja individualnu poslovnu delatnost, ne može biti manje od pedeset (50) evra i ne više od tri hiljade (3.000) evra;

4.3. za pravno lice ne može biti manje od sto pedeset (150) evra i ne više od deset hiljada (10.000) evra.

5. Izuvez stava 4. ovog člana, za lake prekršaje može se predvideti prekršajna sankcija novčanom kaznom u određenom iznosu, i to:

5.1.za fizičko lice i odgovorno lice pravnog lica ne može biti manje od deset (10) evra i ne više od sto (100) evra;

5.2.za fizičko lice koje obavlja individualnu poslovnu delatnost, ne može biti manje od trideset (30) evra i ne više od dve stotine pedeset (250) evra;

5.3.za pravno lice ne može biti manje od sto (100) evra i ne više od hiljadu i pet stotine (1.500) evra.

6. Izuvez stava 2. ovog člana, za prekršaje iz oblasti zdravstvene zaštite, zaštite životne sredine, zaštite potrošača, zaštite konkurenциje na tržištu, kulturnih dobara, građevinarstva, javnog informisanja, bezbednosti i zaštite na radu, javnih prihoda i carine, prekršajna sankcija novčanom kaznom se može udvostručiti na određeni maksimum u stavu 2. ovog člana.

7. Izuzetno od stava 2 ovog člana, za prekršaje počinjene u cilju postizanja lične koristi, iz kojih je realizovana imovinska korist, izvršilac se može kazniti strožije, a najviše do udvostručenog predviđenog iznosa prekršajne sankcije novčanom kaznom za taj prekršaj.

8. Opšte minimalne prekršajne sankcije novčanom kaznom predviđene ovim članom primenjuju se i u slučaju određivanja prekršajne sankcije novčanom kaznom za spojene prekršaje.

Član 30 **Rok za plaćanje novčane kazne**

1. U odluci za prekršaje sa kojom se određuje rok za plaćanje kazne, koji ne može biti kraći od petnaest (15) dana i duži od devedeset (90) dana od dana pravosnažne odluke, dok u opravdanim slučajevima, u zavisnosti od visine novčane kazne i ekonomskog stanja okriviljenog, prekršajni organ ili sud može odrediti da se prekršajna sankcija novčanom kaznom plati u ratama, ali rok plaćanja ne može biti duži od šest (6) meseci.

2. Izuvez stava 1. ovog člana, u predviđenim slučajevima sa ovim zakonom, može se odrediti da se prekršajna sankcija novčane kazne plati odmah.

3. U slučaju plaćanja novčane kazne u određenom roku sa prekršajnim nalogom, kažnjeno lice se oslobađa od plaćanja pedeset (50%) posto ukupnog iznosa izricane novčane kazne.
4. Ukoliko izvršilac delimično ili u celini ne plati novčanu kaznu u određenom roku, sprovešće se obavezno izvršenje u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju. Nalog za prekršaje preko kojeg se izriče novčana kazna će se okvalifikovati izvršni dokumenat u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Član 31 **Opšta pravila za merenje prekršajne sankcije**

1. Sud će odrediti visinu prekršajne sankcije izvršiocu uzimajući u obzir sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, a naročito težinu prekršaja i posledice, stepen odgovornosti, motive i okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen, raniji život izvršioca, njegovo lično stanje i njegov stav nakon izvršenog prekršaja, njegovo imovinsko stanje, kao i ostale okolnosti koje se odnose na ličnost izvršioca.
2. Ukoliko je prekršaj izvršen u više navrata, posebno će se uzimati u obzir da li je raniji prekršaj iste vrste kao i novi prekršaj, da su ovi prekršaji izvršeni pod istim motivima i koliko je vremena prošlo od ranije prekršajne sankcije.
3. Prilikom merenja prekršajne sankcije kao otežavajuća okolnost se ne može uzeti u obzir ranije izricana prekršajna sankcija ukoliko je od dana donošenja konačne odluke za prekršaj prošlo više od dve (2) godine.

Član 32 **Kazna za spajanje prekršaja**

1. Ukoliko izvršilac jednim ili više radnji izvrši nekoliko prekršaja za koje se sudi istovremeno, sud će prvenstveno odrediti prekršajne sankcije za svaki prekršaj, zatim za sve ove prekršaje izriče jedinstvenu prekršajnu sankciju.
2. Sud izriče jedinstvenu prekršajnu sankciju prema ovim pravilima:
 - 2.1. Ukoliko je za svaki spojeni prekršaj određena prekršajna sankcija novčanom kaznom, izričaće se jedinstvena prekršajna sankcija novčanom kaznom koja predstavlja skup svih utvrđenih prekršajnih sankcija, gde jedinstvena prekršajna sankcija novčanom kaznom ne može preći dvostruki iznos najviše prekršajne sankcije novčanom kaznom koja je predviđena ovim Zakonom;
 - 2.2. Ukoliko je za spojene prekršaje određena kazna kaznenih poena, izričaće se jedinstvena prekršajna sankcija koja odgovara iznosu svih posebnih kaznenih poena, koja ne može biti više od dvadeset pet (25) kaznenih poena.
3. Odredbe za spajanje prekršaja se neće primenjivati za sledeće prekršaje.

Član 33

Prekršajna sankcija za prekršaj u nizu

1. Prekršaj u nizu je izvršen kada je izvršilac izvršio nekoliko istih ili sličnih dela izvršenih u vremenskoj povezanosti od strane istog izvršioca, i koji predstavlja celinu zbog postojanja najmanje dva sledećih uslova koji slede:
 - 1.1. ista žrtva prekršaja;
 - 1.2. isti predmet prekršaja;
 - 1.3. iskorišćavanje situacije ili istog vremenskog odnosa;
 - 1.4. isto mesto ili prostor izvršenja prekršaja; i
 - 1.5. ista namera izvršioca.
2. Izvršeni prekršaji protiv lica mogu se smatrati kao prekršaj u nizu samo ukoliko su izvršena protiv istog lica.
3. Prekršaji u toku, koji se zbog njihove prirode ne mogu spojiti u jednom prekršaju, ne smatraju se prekršajima u nizu.
4. Ukoliko prekršaj u nizu obuhvata teške i lake oblike istog prekršaja, smatra se da je prekršaj u nizu izvršen u težem obliku.
5. Ukoliko prekršaj u nizu obuhvata prekršaje čiji je elemenat novčani iznos, prekršaj u nizu će biti utvrđen od ukupnog iznosa realizovanog sa svim posebnim prekršajima.
6. Prekršaj koji nije obuhvaćen u prekršaju u nizu u konačnoj presudi suda, ali je otkrivena kasnije, predstavlja posebni prekršaj.

Član 34

Prekršajna sankcija kaznenim poenima

1. Za prekršaje protiv bezbednosti u drumskom saobraćaju, zakonom se mogu predvideti kazneni poeni od jednog (1) do devet (9) poena.
2. Prekršajna sankcija iz stava 1. ovog člana izriče se prema predviđenim uslovima u ovom zakonu ukoliko drugim zakonom nije predviđeno drugačije.
3. Upravljaču motornog vozila se prekršajna sankcija kaznenim poenima može izricati ukoliko za vreme izvršenja prekršaja poseduje važeću vozačku dozvolu izdatu u Republici Kosovo ili upravljaču motornog vozila kojem je pravosnažnom odlukom zabranjeno upravljanje motornim vozilom.

Član 35

Ublažavanje prekršajne sankcije

1. Ukoliko se prilikom određivanja prekršajne sankcije konstatuje da prekršajem nisu prouzrokovane ozbiljne posledice, dok postoje olakšavajuće okolnosti koja ukazuju na to da se i blažom prekršajnom sankcijom može postići svrha kažnjavanja, izricana prekršajna sankcija se može ublažiti jednim od sledećih načina:

- 1.1. da se izriče prekršajna sankcija pod minimalnom merom kazne koja je propisana za taj prekršaj, ali ne ispod minimalne zakonske mere te vrste prekršajne sankcije.

Član 36

Obustavljanje procedure prekršaja ukoliko se nadoknadi šteta

Sud može obustaviti ili da ne pokreće prekršajni postupak protiv izvršioca prekršaja za koju je predviđena prekršajna sankcija novčanom kaznom, ukoliko je izvršilac nakon izvršenja prekršaja i pre početka ili tokom prekršajnog postupka, dobrovoljno uklonio protivzakonito stanje ili je nadoknadio štetu koju je prouzrokovao prekršajem.

POGLAVLJE IV

ZAŠTITNE MERE

Član 37

Vrsta zaštitnih mera

1. Zaštitne mere koje se mogu predvideti samo zakonom su sledeće:

- 1.1. oduzimanje predmeta;
- 1.2. zabrana obavljanja profesije, delatnosti, aktivnosti ili dužnosti.

2. Zaštitne mere iz stave 1. podstav 1.1 i 1.2 ovog člana, u predviđenim uslovima ovim Zakonom se mogu dati i kada nisu određena za prekršaj.

3. Zaštitne mere iz stave 1. podstav 1.1 i 1.2 ovog člana se mogu izricati ukoliko prekršajne sankcije nisu date, ali kada je slična mogućnost predviđena zakonom.

POGLAVLJE V POSEBNE MERE PREKRŠAJA

Član 38

Konfiskacija imovine i imovinske koristi i oduzimanje predmeta

1. Predmeti koji su korišćeni ili su bili namenjeni za obavljanje prekršaja ili koji su stečeni prekršajom se mogu oduzimati, ukoliko su u vlasništvu izvršioca prekršaja.
2. Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se oduzimati i kada nisu u vlasništvu izvršioca prekršaja ili ih ne raspolaže pravno, ukoliko to zahteva interes opšte bezbednosti, očuvanje života i zdravlja ljudi, bezbednost protoka roba ili razlozi javnog morala kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.
3. Organ koji je doneo odluku o prekršaju određuje da li će oduzeti predmeti uništiti, da li će se prodavati, ili će se dostaviti organu odnosno zainteresovanom licu.
4. Oduzimanjem predmeta se ne utiče na pravo trećeg lica za nadoknadu štete od strane izvršioca.
5. Od izvršioca će se uzeti novac, stvari od vrednosti i svaki drugi imovinski vid, kojeg je koristio od prekršaja. Ukoliko oduzimanje nije moguće, počinilac će se obavezati da naplati novčani iznos koji odgovara imovinskoj koristi.
6. Ukoliko kažnjeno lice, u okviru određenog roka, ne plati novčani iznos iz stava 5. ovog člana, izvršiće se prinudno naplaćivanje. Imovinska korist stečena prekršajem se može uzimati od lica kojoj je trebalo da se prenese bez nadoknade ili sa nadoknadom koja ne odgovara realnoj vrednosti, ukoliko su oni znali ili su mogli znati da imovinska korist stavljena na korišćenje prekršajem.
7. Kada je imovinska korist prenesena rođacima izvršioca, od njih će se oduzeti ukoliko ne dokazuju da su za nadoknadu dali punu vrednost.

Član 39

Konfiskovanje imovine i imovinske koristi

1. Predmeti koji su korišćeni ili koji su bili namenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su stvorenii izvršenim prekršajem se mogu oduzeti ukoliko su vlasništvo izvršioca.
2. Predmeti iz stava 1. ovog člana se mogu oduzeti i kada nisu vlasništvo izvršioca, ukoliko ovo zahtevaju razlozi zaštite opšte bezbednosti, ljudskog zdravlja ili imovine, moralni razlozi, ili kada i dalje postoji opasnost da će se koristiti za izvršenje prekršaja, ali na taj način ne utiču na prava trećih lica u nadoknađivanju štete od strane izvršioca.

3. Sud koji donosi odluku će, u skladu sa posebnim odredbama odrediti da li će se oduzete stvari uništiti, prodati, ili predati zainteresovanom organu odnosno organizaciji.

Član 40 **Proterivanje stranca sa teritorije Republike Kosovo**

1. Mera proterivanja stranca sa teritorije Republike Kosova se može izricati strancu koji je kažnjen za prekršaj zbog kojeg je njegov dalji boravak u Republici Kosovo u suprotnosti sa Zakonom o strancima.
2. Zaštitna mera iz stava 1. ovog člana se može izricati u periodu od šest (6) meseci do tri (3) godine. Trajanje izricane mere počinje od dana kada je odluka za prekršaj postala konačna.

POGLAVLJE VI **PODACI SA EVIDENCIJE PREKRŠAJA**

Član 41 **Evidencija prekršaja**

1. Evidencija prekršaja sadrži sledeće podatke:
 - 1.1. lične podatke za izvršioca;
 - 1.2. podatke o prekršaju;
 - 1.3. podatke o sankcijama i podatke o pravnim posledicama prekršajne sankcije, naknadne izmene za podatke sadržane u evidenciji.
2. Evidencija iz stava 1 ovog člana držaće se u elektronskoj formi.
3. Podaci iz evidencije o prekršaju mogu se izdati:
 - 3.1. sudu, državnom tužiocu i ovlašćenim podnosiocima zahteva ukoliko se odnosi na prekršajnom postupku protiv izvršioca za kojeg se zahtevaju podaci, kao i starateljskom organu ili drugom nadležnom organu kada je to potrebno za obavljanje radova sa svojih nadležnosti;
 - 3.2. ostalim organima, trgovinskim udruženjima i drugom pravnom licu opravdanim zahtevom, ukoliko još uvek traju pravne posledice prekršajne sankcije i ukoliko za to postoji opravdan razlog zasnovan na zakonu.

4. Evidencijom prekršaja može se poslužiti i nadležni organ za poslove policije u okviru svojih zakonskih ovlašćenja, u cilju otkrivanja izvršioca prekršaja. Istaknuti podaci smatraju se službenom tajnom.
5. Državljaninu se njegovim zahtevom mogu izdati podaci za prekršajnu sankciju.
6. Niko nije u obavezi da predstavi dokaze da je ili nije osuđivan za prekršaj.
7. Prekršajno evidenciju izrečenu od sudova drži Sudski Savet Kosova. Način očuvanja utvrđuje se podzakonskim aktom od Sudskog Saveta Kosova.

POGLAVLJE VII **ZASTARELOST**

Član 42 **Zastarelost vođenja prekršajnog postupka**

1. Procedura prekršaja se ne može preduzimati ukoliko prođe jedna (1) godina od dana kada je izvršen prekršaj.
2. Ne teče zastarelost gonjenja tokom perioda za koji se gonjenje prema zakonu ne može preduzimati.
3. Zastarelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi gonjenja izvršioca prekršaja.
4. Svakim prekidom se zastarelost počinje ponovo, ali je zastarelost u svakom slučaju kada prolaze dve (2) godine od datuma kada je izvršen prekršaj.
5. Zakonom o određenim prekršajima se mogu odrediti rokovi iz stava 1. ovog člana, ali ne duže od pet (5) godina.

Član 43 **Zastarelost izvršenja**

1. Izricana sankcija za prekršaj se ne može izvršiti ukoliko je od dana kada je odluka o prekršaju postala pravosnažna prošla jedna (1) godina.
2. Zastarelost izvršenja sankcije prekršaja počinje da teče od dana kada je odluka za prekršaj postala pravosnažna.
3. Zastarelost ne teče tokom vremena za koje se prema zakonu izvršenje ne može preduzimati.

4. Zastarelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi izvršenja sankcije prekršaja.
5. Nakon svakog prekida sankcija ponovo počinje da teče.
6. Zastarelost sankcije prekršaja se sprovodi u svakom slučaju kada prolazi dva puta više vremena od onoliko koliko se prema zakonu zahteva za zastarelost izvršenja.
7. Zakonom o određenim prekršajima se mogu odrediti i duži rokovi zastarelosti gonjenja za prekršaj i izvršenje prekršajnih kazni, odnosno zaštitnih mera.

POGLAVLJE VIII **VASPITNE MERE**

Član 44 **Vrste vaspitnih mera**

1. Maloletniku koji je tokom vremena izvršenja prekršaja navršio 14 godina se mogu dati ove vaspitne mere:
 - 1.1. ukor i
 - 1.2. pojačan nadzor od strane roditelja, staratelja ili organa starateljstva.
2. Vaspitna mera pojačanog nadzora će se dati maloletniku ukoliko je potrebno da se preduzmu stalne vaspitne mere i mere usavršavanja. Ova mera može trajati najviše dok ne dostigne punoletnost.
3. Pre davanja vaspitne mere maloletniku, uzeće se mišljenje nadležnog organa starateljstva.
4. Ukoliko je maloletnik postao punoletan pre nego da se donese odluka o prekršaju, neće se izricati vaspitna mera, dok ukoliko je maloletnik postao punoletan nakon donošenja odluke o prekršaju, vaspitna mera će se izvršiti.

Član 45 **Shodno primena zakonodavstva za prekršaj nad maloletnikom**

Prema maloletnim izvršiocima prekršaja, sprovode se materijalne pravne odredbe ovog zakona, osim ukoliko je odredbama ovog zakona drugačije utvrđeno.

DRUGI DEO PREKRŠAJNI POSTUPAK

POGLAVLJE IX OPŠTE ODREDBE

Član 46 Svrha opštih odredbi

1. Opštim odredbama ovog zakona omogućava se pravedan razvoj za prekršajni postupak, zaštita ljudskih prava, pravedna i potpuna konstatacija činjenica i zakonsko odlučivanje o odgovornosti prekršaja, tako da se ne kažnjava niko ko je nedužan, dok izvršiocu prekršaja da se izriče sankcija ili nad njim da se primeni druga sankcija za prekršaje.
2. Pre izricanja pravosnažne odluke za prekršaj, okriviljenom se može ograničiti ostvarivanje sloboda i prava kretanja samo prema uslovima predviđenim ovim zakonom.
3. Ukoliko ovim zakonom nisu regulisana neka pitanja prekršajnog postupka, u tim pitanjima se shodno primenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Član 47 Dokazivanje

1. Dokazi se prikupljaju u skladu sa ovim zakonom.
2. Teret dokazivanja prekršaja i odgovornosti prekršaja spada na podnosiocu zahteva za pokretanje prekršajnog postupka.
3. Sud izvodi dokaze po predlogu stranaka. Stranka treba da dostavi dokaze koje je predložio.
4. Izuzetno, prema službenoj obavezi sud može da pribavi dokaze u korist okriviljenog ukoliko nije u stanju da to uradi sam ili ukoliko je to opravdano razlozima usklađenosti i efikasnosti razvoja postupka.

Član 48 Pravo na odbranu, pristup u dokumentima i prevodenje

1. Pre donošenja odluke o prekršaju, okriviljenom će biti data mogućnost da se izjasni u vezi sa činjenicom šta mu se stavlja na teret.

2. Ukoliko se okrivljeni koji je uredno pozvan ne pojavi radi saslušanja i ne opravda njegovo odsustvo, dok njegovo saslušanje nije neophodno za utvrđivanje značajnih činjenica za donošenje zakonske odluke, odluka o prekršaju se može doneti i bez saslušanja okrivljenog.

3. Okrivljeni ima pravo da se brani samostalno ili uz profesionalnu pomoć branioca kojeg sam bira. Prilikom prvog saslušanja okrivljenog, sud treba da okrivljenog uputi usmeno ili pismeno o ovim proceduralnim pravima: za pravo na zaštitu, besplatnu pravnu pomoć, pravo na informisanje o kršenju prekršaja odmah i do te mere da se obezbedi integritet postupka i efektivno primenjivanje prava na odbrani, prava na prevod i tumačenje, kao i prava zaštite čutanjem. Sud treba da odmah obavesti okrivljenog o svakoj izmeni u vezi sa informacijama koje je okrivljeni ranije prihvatio.

4. Za okrivljenog koji nema sposobnost postupanja, radnje postupka u proceduri preduzima zakonski zastupnik.

5. Sud treba da se unapred osigura da okrivljeni razume jezik na kojem se vodi postupak.

6. Okrivljeni ima pravo da u prekršajnom postupku koristi svoj jezik, odnosno da mu se obezbedi kvalitetan prevod na jeziku koji razume. Ako je potrebno, u cilju obavljanja postupka, prevod treba da se obezbedi i u komunikaciji između okrivljenog i njegovog zakonskog zastupnika.

7. U cilju obezbeđivanja prava na odbranu i napretka postupka, sud treba da obezbedi okrivljenom na jeziku koji razume kvalitativan prevod u pisanoj formi svih esencijalnih odluka donetih u prekršajnom postupku, uključujući i presude. U svim ostalim slučajevima, sud procenjuje diskreciono prevod ostalih odluka. Okrivljeni ili njegov zakonski zastupnik može podneti obrazložen zahtev za prevodenje neke odluke koju oni smatraju potrebnom.

8. Sud ne treba da ima obavezu pružanja prevoda za stavove odluke koji nisu relevantni i ne oštećuju okrivljenog. U određenim slučajevima prevod iz ovog stava se može obezbediti i usmeno pod uslovom da se ne ometa integritet postupka.

9. U slučaju da je okrivljeni gluv ili nem, istom treba da se obezbedi adekvatna pomoć suda, u cilju razumevanja toka postupka.

10. Usluge iz stava 6, 7. i 8. ovog člana, mogu se pružiti i kroz informacionu tehnologiju, osim u slučajevima kada je prisustvo prevodioca ili tumača neophodna za napredak postupka.

11. Okrivljeni se može odricati njegovih prava koje su predviđene u stavu 6. i 7., pod uslovom da se odricanje učini u pisanoj formi, dobrovoljno i nakon što je prevashodno informisan o njegovim pravima i posledicama ovog postupka.

12. Troškove prevodenja ne snosi okrivljeni koji ne zna ili ne govori jezik u kojem se sprovodi prekršajni postupak.

13. Prevodilac za njegov rad preuzet u prekršajnom postupku, dužan je da čuva poverljivost.

14. Preduzete radnje iz ovog člana unose se u zapisniku.

15. Ukoliko se ovim zakonom nije drugačije utvrđeno, u vezi sa pravima okrivljenog u prekršajnom postupku, shodno tome se primenjuju relevantne odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Član 49 Slobodno procenjivanje dokaza

1. Sud procenjuje dokaze prema njenom slobodnom verovanju. Koje činjenice će se uzeti kao argumentovane odlučuje sud za sprovođenje prekršajnog postupka na osnovu savesne i pažljive procene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na osnovu rezultata celokupnog postupka.
2. Odluka suda ne može se zasnivati na dokazima koji su proistekli kršenjem ljudskih prava i sloboda koja su zagarantovana Ustavom ili međunarodno prihvaćenim sporazumom.

Član 50 Efikasnost prekršajnog postupka

Prekršajni postupak razvija se veoma brzo i kratko, ali to ne treba da bude na štetu pravedne i zakonite odluke.

Član 51 Načelo istine

Sud je dužan da tačno i potpuno utvrdi sve činjenice koje su značajne za donošenje zakonite i pravedne odluke za prekršaj, kao i da jednakom pažnjom proveri i verifikuje činjenice koje terete okrivljenog kao i činjenice koje idu u njegovu korist.

Član 52 Zabrana ponovnog suđenja

1. Nikome se ne može ponovo suditi za prekršaj za koji je pravosnažnom odlukom osuđen ili oslobođen.
2. Zabranu iz stava 1. ovog člana ne ometa ponavljanje prekršajnog postupka u skladu sa ovim zakonom.
3. Lice koje je u krivičnom postupku sa pravosnažnom odlukom proglašeno krivim za krivično delo koje ima elemente prekršaja neće biti kažnjeno za prekršaj.

Član 53

Uputstvo za neuku stranku

Okrivljeni ili drugo lice koje učestvuje u prekršajnom postupku, dok zbog neznanja može propustiti neku radnju ili zbog toga ne iskoristi svoja prava, sud će ga uputiti o njegovim pravima koja im pripadaju zakonom, kao i o posledicama propuštanja radnje.

Član 54

Dvostepenost prekršajnog postupka

Protiv odluke donete u prvom stepenu može se podneti žalba ukoliko ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.

POGLAVLJE X

NADLEŽNOST I IZUZEĆE

Član 55

Predmetna nadležnost i sastav suda

1. Sud sudi u okviru njegovih predmetnih nadležnosti propisanim zakonom.
2. Prekršajni postupak prvog stepena vodi pojedinačni sudija.
3. Drugostepeni sud odlučuje u veću od tri (3) sudija.
4. Za neke prekršaje koji su utvrđeni zakonom ili Uredbom Skupštine Opštine, prekršajni postupak se može odvijati i sankciju prekršaja može izricati organ državne uprave ili organ koji obavlja javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organ za prekršaje) nadgledanja za sprovođenje zakona, u kojem su predviđeni prekršaji.
5. Protiv konačne odluke za prekršaj koji proizilazi iz organa predviđenim u stavu 4. ovog člana, garantuje se sudska zaštita.

Član 56

Nadležnost prekršajnog organa

1. Organ za prekršaje razvija prekršajni postupak ukoliko je zakonom predviđena isključiva kompetentnost za njeno delovanje.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, prekršajni organ je nadležan da deluje prema svim prekršajima:

- 2.1.za koje je predviđena sankcija kazne u utvrđenim iznosom;
- 2.2.za koje je predviđena sankcija za fizičko lice, kazna do petsto (500) evra;
- 2.3.za koje je predviđena sankcija za pravno lice kazna do hiljadu (1.000) evra i
- 2.4.za koje je predviđeno izricanje kazne na licu mesta.

Član 57
Sukob nadležnosti

Sukobom nadležnosti između sudova i organa za prekršaje odlučuje nadležni sud za odlučivanje prema upravnom sporu.

Član 58
Odluka

Za prekršaj i izricanje prekršajne sankcije odlučuje sud, odnosno prekršajni organ odlukom, protiv kojih se dozvoljavaju pravna sredstva koja su utvrđena ovim zakonom.

Član 59
Troškovi postupka

Troškovi postupka su troškovi koji nastaju u prekršajnoj proceduri ili zbog nje i troškovi koji nastaju u vezi sa obezbeđivanjem neophodnih dokaza i očuvanja oduzetih i konfiskovanih predmeta pre odvijanja procedure.

POGLAVLJE XI
PREKRŠAJNI POSTUPAK PRED ORGANOM ZA PREKRŠAJE

Član 60
Ovlašćenja za vođenje postupka

1. Ukoliko stranka podnosi prigovor prema prekršajnom sankciji, procedura se vodi pri organu prekršaja od komisije za odlučivanje, u sastavu od najmanje tri (3) članova. Podnošenje prigovora treba izvršiti u roku od osam (8) dana i isti odlaže izvršenje za plaćanje novčane kazne u skladu sa odredbama ovog zakona.

2. Članovi komisije iz stava 1. ovog člana su službena ovlašćena lica sa odgovarajućim stepenom stručne spreme i neophodnim radnim iskustvom, od kojih najmanje jedan (1) član treba biti diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom.

Član 61 **Vodenje prekršajnog postupka**

1. Prekršajni organ razvija prekršajni postupak prema službenoj dužnosti, na zahtev ovlašćenog službenog lica ili na zahtev ovlašćenog organa iz člana 86 ovog zakona od strane oštećenog (u daljem tekstu: podnositelj zahteva).

2. Zahtev za razvijanje prekršajnog postupka sadrži podatke iz člana 87 ovog zakona.

3. Zahtev se podnosi nadležnom organu za prekršaje. Ukoliko je zahtev podnet drugom organu, on odmah dostavlja nadležnom organu za prekršaje i o tome informiše podnositelja zahteva.

Član 62 **Odluka prema zahtevu za odvijanje prekršajnog postupka**

1. Organ za prekršaje nakon provere uslova za razvijanje procedure prema službenoj dužnosti, odnosno prema zahtevu iz člana 86 ovog Zakona na dodatni način će upravljati informacije i dokaze o prekršaju.

2. Ukoliko organ za prekršaje potvrđuje da postoje zakonski uslovi za sprovodenje prekršajnog postupka, obavezuje se da sprovodi i izdaje odluku o prekršaju.

3. Ukoliko postupak nije u nadležnosti organa za prekršaje, organ za prekršaje se obavezuje da nadležnom sudu podnese zahtev za razvijanje prekršajnog postupka.

4. Organ za prekršaje neće izdati odluku o prekršaju, odnosno neće podneti zahtev za razvijanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, ukoliko potvrđuje da su ispunjeni uslovi iz člana 56. stav 2. ovog Zakona.

5. Odluke iz stava 4. ovog člana i razlozi se pominju u dopisu.

6. Organ za prekršaje se obavezuje da u roku od trideset (30) dana pismeno informiše podnositelja zahteva o odluci da se ne bi izdala odluka o prekršaju, odnosno da se ne izdaje zahtev za razvijanje prekršajne procedure u nadležnom sudu, kao i o razlozima odluke.

Član 63
Shodno sprovođenje odredaba Zakona o administrativnom postupku

Organ za prekršaj povodom vođenja prekršajnog postupka shodno sprovodi odredbe Zakona o administrativnom postupku, izuzev ukoliko ovim zakonom i zakonom kojim je predviđen prekršaj nije utvrđeno drugčije.

POGLAVLJE XII
SUDSKA ZAŠTITA

Član 64
Pravo na vođenje upravnog spora

1. Protiv završne odluke za prekršaj koju je izdao organ za prekršaje se može podneti tužba za vođenje upravnog spora. Tužbu može podneti lice (fizičko ili pravno) prema kome je izrečena sankcija, njegov pravni zastupnik, odnosno zaštitnik, oštećeni i njegov predstavnik i vlasnik konfiskovanog/oduzetog predmeta i u prekršajnom postupku.
2. Tužba iz stava 1. ovog člana odlaže izvršenje odluke za plaćanje kazne, osim ukoliko izrečena kazna odlukom i uopšteni troškovi postupka za fizičko lice ne prelaze iznos od sto (100) evra, za odgovorno lice kod pravnog lica, službeno lice ili za individualni biznis pet sto (500) evra i za pravno lice hiljadu (1.000) evra.
3. Na predlog tužioca podnetog zajedno sa tužbom suda koji je nadležan da odlučuje o upravnom sporu sa posebnom odlukom će sprečiti izvršenje odluke iz stava 2. ovog člana dok ne postane pravosnažan, ukoliko podnositelj tužbe dokaže da će se zbog izvršenja izazvati šteta koja se ne može nadoknaditi.
4. Da bi nadležni sud odlučio o upravnom sporu, postupak sudske zaštite razvija prema Zakonu o Upravnim Sporovima.

Član 65
Rok za podnošenje tužbe i nadležnost

1. Tužba iz prethodnog člana ovog zakona se podnosi u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja odluke za prekršaj.
2. Nadležni sud odlučuje prema tužbi o raspoređivanju u upravni postupak.

Član 66

Razlozi za podnošenje tužbe

1. Odluka organa za prekršaje se može osporiti tužbom:

1.1 ukoliko je odlukom prekršena materijalna odredba zakona sa kojim je predviđen prekršaj;

1.2 ukoliko su prekršene odredbe postupka, jer nije odlučio nadležni organ ili ukoliko odluka nema predviđene sve sastavne elemente;

1.3 zbog pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničkog stanja, i tom prilikom se u tužbi ne mogu naglasiti nove činjenice i da se predlože novi dokazi ukoliko tužilac nalazi da sigurno za njegovu krivicu nije bilo moguće da se predlaže u postupku; i

1.4 zbog izričanih sankcija, oduzimanja predmeta i konfiskovanja predmeta i troškova postupka.

Član 67

Izuzeće

Sudija koji učestvuje u proceduri biće izuzet službenoj dužnosti ili po zahtevu stranaka, branioca ili oštećenog, kada postoji neka od osnova za izuzeće.

Član 68

Supsidijarna primena

U vezi sa teritorijalnom nadležnošću zemlje, spajanja ili podele prekršajnog postupka, prenošenja teritorijalne nadležnosti, isključivanja kao i u vezi sa drugim pitanjima u vezi sa time, shodno se primenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku, ukoliko ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.

POGLAVLJE XIII

OKRIVLJENI I OŠTEĆENI U POSTUPKU U SUDU

Član 69

Okrivljeni i njegova prava

1. Okrivljeni je lice prema kome se sprovodi prekršajni postupak.

2. Okrivljeni ima pravo da dostavi dokaze, da predlaže i koristi pravna sredstva koja su predviđena zakonom.

3. Okrivljeni ima pravo da se brani sam ili uz profesionalnu pomoć branioca.
4. Za branioca se može angažovati advokat dok njega može menjati advokatski pripravnik.
5. Za okrivljenog koji nema proceduralne veštine, radnje u postupku preduzima zakonski zastupnik.
6. Branilac je ovlašćen da u korist okrivljenog preduzme sve radnje koje bi mogao da preduzme okrivljeni.
7. Branilac je u obavezi da pokaže ovlašćenje суду или organu, pred kojim se sprovodi prekršajni postupak. Okrivljeni, braniocu može dati i usmeno ovlašćenje u zapisniku.
8. Prava i obaveze branioca prestaju kada se odriče iz ovlašćenja ili kada okrivljeni opoziva ovlašćenje.

Član 70 **Zastupnik okrivljenog pravnog lica**

1. Za okrivljeno pravno lice u prekršajnom postupku učestvuje i njegov zastupnik, koji je ovlašćen da preduzme sve radnje u ime okrivljenog pravnog lica koje može preuzeti okrivljeni.
2. Zastupnik okrivljenog pravnog lica je lice koje je ovlašćeno da predstavi to lice na osnovu zakona ili drugog akta.
3. Zastupnik okrivljenog pravnog lica iz stava 2. ovog člana, treba da ima pismeno ovlašćenje organa koji ga je odredio kao zastupnika.
4. Zastupnik okrivljenog pravnog lica može biti samo jedno lice.
5. Okrivljeno pravno lice i odgovorno okrivljeno lice mogu imati svako svog branioca ili mogu imati zajedničkog branioca. Branilac pravnog lica i odgovornog lica u tom pravnom licu, ne može biti lice koji je u istoj prekršajnoj proceduri imao svojstvo zastupnika pravnog lica.

Član 71 **Zastupnik okrivljenog stranog pravnog lica**

1. Ukoliko nije određeno drugačije odredbom kojom je predviđen prekršaji postupak, strano pravno lice i odgovorno strano lice će biti kažnjeno za prekršaj ukoliko je prekršaj izvršen na teritoriji Republike Kosovo i ukoliko strano pravno lice ima poslovnu jedinicu na teritoriji Republike Kosovo.

2. Zastupnik okrivljenog stranog pravnog lica je lice koje upravlja predstavništvom ili drugom poslovnom jedinicom tog pravnog lica u Republici Kosovo, ukoliko za zastupnika nije određeno neko drugo lice.

Član 72

Lice koje ne može biti zastupnik pravnog lica

1. Zastupnik pravnog lica ne može biti lice koje:

1.1. je svedok u istom predmetu;

1.2. odgovorno lice protiv kojeg se sprovodi isti prekršajni postupak, osim ukoliko on izjavljuje da je delovao po nalogu drugog odgovornog lica ili organa upravljanja.

2. U slučajevima iz stava 1. ovog člana sudija je obavezan da informiše pravno lice da u roku od osam (8) dana odredi novog zastupnika.

3. Ukoliko okrivljeno pravno lice ne odredi drugog zastupnika u utvrđenom roku iz stava 2. ovog člana, biće kažnen novčanom kaznom do pet stotina (500) evra. Ukoliko i nakon kažnjavanja pravno lice ne odredi svog zastupnika, za svaki drugi neopoziv za određivanje zastupnika kazniće se novčanom kaznom do hiljadu (1000) evra.

Član 73

Oštećeni

1. U smislu ovog zakona, oštećeni je lice kojem je prekršajnim postupkom povređeno ili ugroženo lično ili imovinsko pravo.

2. oštećeni ima pravo da sam ili uz pomoć zakonskog zastupnika ili ovlašćenog lica:

2.1. podnosi i zastupa zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;

2.2. da podnese dokaze, predloge i ističe imovinski-pravni zahtev za nadoknađivanje štete ili za povraćaj predmeta;

2.3. da podnese žalbu protiv odluke koja je doneta u vezi sa njegovim zahtevom za početak prekršajnog postupka

2.4. da podnese dokaze na osnovu kojih sud može okrivljenom da zabrani približavanje oštećenom objektu ili mestu izvršenja prekršaja tokom postupka.

POGLAVLJE XIV

VRAĆANJE U PREĐAŠNJE STANJE

Član 74

Rok za vraćanje u pređašnje stanje

1. Okrivljenom ili ovlašćenom zastupniku za pokretanje prekršajnog postupka, koji iz opravdanih razloga propušta rok za podnošenje žalbe protiv odluke za prekršaj dozvoliće se vraćanje u pređašnje stanje, ukoliko u roku od tri (3) dana od dana prestanka uzroka zbog čega je prepušten rok, podnese zahtev za vraćanje u pređašnje stanje i ukoliko istovremeno zajedno sa zahtevom dostavi i žalbu.
2. Nakon isteka jednog (1) meseca od dana propuštenog roka ne može se zahtevati vraćanje u pređašnje stanje.
3. Zahtev za vraćanje u pređašnje stanje dostavlja se sudu kojem se podnosi žalba.
4. Zahtev za vraćanje u pređašnje stanje ne sprečava izvršenje odluke o prekršaju, ali nadležni organ za odlučivanje u vezi sa zahtevom u skladu sa okolnostima može odlučiti da se izvršenje odloži do donošenja odluke prema zahtevu.

Član 75

Odlučivanje o vraćanju u pređašnje stanje

1. Za vraćanje u pređašnje stanje odlučuje nadležni sud za donošenje odluke koja se prilaže žalbi.
2. Protiv odluke kojom se dozvoljava vraćanje u pređašnje stanje nije dozvoljena žalba.

POGLAVLJE XV

TROŠKOVI PREKRŠAJNOG POSTUPKA I PRAVNO-IMOVINSKIH ZAHTEVA

Član 76

Supsidijatna primena

Odredbe Zakonika o krivičnom postupku za proceduralne troškove i troškove za pravno-imovinske zahteve shodno se primenjuju i u prekršajnom postupku.

POGLAVLJE XVI

DONOŠENJE ODLUKA I NJIHOVO SAOPŠTAVANJE

Član 77 **Vrste i saopštavanje odluka**

1. Odluke u prekršajnom postupku sud donosi u obliku:
 - 1.1. presude;
 - 1.2. rešenja i;
 - 1.3. naredbe.
2. Odluke se prema pravilu saopštavaju odmah nakon dobijanja, ukoliko ovim zakonom nije utvrđeno drugačije.
3. Odluka koja je saopštена trebalo bi da bude sačinjena u pisanoj formi u roku od osam (8) dana od dana usmenog saopštenja, dok se dostavljanje odluke obavlja odmah, ukoliko se pre donošenja konačne odluke odredi izvršenje odluke.
4. Odluka se saopštava zainteresovanim licima usmeno ukoliko su prisutni, dok dostavljanjem overene kopije ukoliko nisu prisutni.
5. Kada je odluka saopštена usmeno, onda se to konstatiše u zapisniku, dok će lice kome je izvršeno saopštenje potvrditi to svojim potpisom.
6. Na zahtev zainteresovanog lica daće se pismena kopija odluke koja je saopštена usmeno. Kada zainteresovano lice zahteva kopiju odluke, rok za žalbu se računa od dana dostavljanja overene kopije odluke.

Član 78 **Odluke drugostepenog suda**

1. Odluke sudskog veća donose se nakon usmene diskusije i glasanja. Odluka je doneta tada kada su za nju glasali većina članova veća.
2. Predsednik veća vodi diskusiju i glasanje i on glasa poslednji. On je dužan da se postara o svim pitanjima koja se razmatraju na sveobuhvatan i celokupan način.
3. Članovi veća ne mogu da odbijaju glasanje u vezi sa pitanjima koje predstavlja predsednik veća, ali član veća koji je glasao da se obustavi prekršajni postupak i koji je ostao kao manjina nije obavezan da glasa u vezi sa kažnjavanjem, i ukoliko ne glasa smatraće se da je saglasan sa glasom koji je pogodniji za okrivljenog.
4. Kada glasovi za neko individualno pitanje za koje treba glasati odvajaju se na niz razna mišljenja, tako da nijedan od njih nema većinu, pitanja se odvajaju i glasanje se ponavlja, dok ne postigne većinu glasova. Ukoliko i na taj način ne postiže se većina glasova odluka će se doneti

na takav način da glasovi koji nisu povoljni za okriviljenog, će se prebrojati sa glasovima koji su manje povoljni od ovih, uvek, dok bude postignuta potrebna većina glasova.

5. Tokom diskusije i glasanja mogu prisustvovati samo članovi veća i zapisničari.

POGLAVLJE XVII **DOSTAVLJANJE DOPISA**

Član 79 **Način dostavljanja**

1. Dopisi se dostavljaju putem pošte ili putem druge ovlašćene službe za dostavu, službenog lica suda ili drugom organu ili neposredno u prostorijama suda. Dostavljanje se može vršiti i elektronskom formom, u skladu sa posebnim odredbama.
2. Pozivi za saslušanje ili za istraživanje odnosno za pismeno davanje odbrane, kao i za sve odluke iz čijih dostava teče rok za žalbu, dostavljaju se lično okriviljenom, na isti način se odluke dostavljaju i oštećenom za koje od dana dostavljanja teče rok za žalbu.
3. Dostavljanje dopisa vrši se svakog radnog dana u radnom mestu ili poslovnom prostoru u toku radnog vremena, ili u stanu od osam (8) do dvadeset i dva (22) časova, ili u sudu kada se lice kome se treba dostaviti dopis nalazi u sudu, ili kada ga sud pozove radi preuzimanja.
4. Ukoliko se lice kome treba da se obavezno dostavi dopis ne nalazi tamo gde treba da se dopis pred, dostavljač će ostaviti kod jednog od gore pomenutih lica u članu 80 ovog zakona pismeno obaveštenje da radi preuzimanja dopisa određenog dana i u određeno vreme bude u svom stanu, odnosno u svom radnom mestu. Ukoliko i nakon ove radnje dostavljač ne nađe lice kome se treba izvršiti dostava, postupiće po odredbi člana 80. stav 1, ovog zakona i tako će se smatrati da je izvršena dostava.
5. Državnom organu se odluke i ostali dopisi dostavljaju kroz dostavljanje u pisarnici.
6. Dostavljanje dopisa pravnih lica vrši se njihovim dostavljanjem ovlašćenom licu za primanje dopisa ili drugom licu koji radi za pravno lice.
7. Kada se izvrši dostava odluka kod kojih teče rok od dana dostavljanja, kao datum dostavljanja smatra se datum dostavljanja pisarnice, odnosno pomenutog lica iz stava 6. ovog člana.

Član 80

Obavezno lično dostavljanje

1. Dopisi koji nisu navedeni u članu 79 stav 2. ovog zakona dostavljaju se lično, ali slični dopisi u slučaju kada se primalac ne nalazi u stanu mogu se dostaviti nekome od odraslih članova porodice. Ukoliko se oni ne nalaze u stanu, dopis se dostavlja komšiji ukoliko je on saglasan time. Ukoliko se dostavljanje vrši na radnom mestu lica kome se treba dostaviti dopis, i lice se ne nalazi tamo, dostavljanje se može izvršiti licu koje je uključeno i radi na tom poslu i ukoliko se slaže da primi dopis daljem prosleđivanju.
2. Ukoliko se konstatiše da lice kome treba da se dostavi dopis nije prisutno niti su lica iz stava 1. ovog člana, i zbog tog razloga dopis se ne može dostaviti blagovremeno, dopis će biti vraćen natrag naglašavajući gde se nalazi lice koje nije tu.

Član 81

Dostavljanje ovlašćenom braniocu

1. Ukoliko okrivljeni ima branioca, dostavljanje odluka za koje teče rok za žalbe, vršiće se braniocu, i ukoliko postoje više njih, dostavljanje će se vršiti jednom od njih.
2. Ukoliko oštećeni ima zakonskog zastupnika ili ovlašćenog zastupnika, dostavljanje odluke iz stava 1. ovog člana vršiće se njemu, i ukoliko postoje više njih, dostavljanje će se vršiti jednom od njih.

Član 82

Potvrda o dostavljanju

1. Potvrdu o izvršenom dostavljanju (dostavnicu) potpisuje primalac i dostavljač. Primalac će u svojoj dostavnici napisati datum prijema dopisa. Datum i mesec prijema se pišu rečima.
2. Ukoliko je primalac nepismen ili nije u stanju da potpiše, dostavnicu će potpisati dostavljač i na uverenju o izvršenom dostavljanu napisće napomenu zašto je potpisao umesto primaoca.
3. Ukoliko primalac odbije da potpiše dostavnicu, dostavljač će to navesti u dostavnici i napisće datum dostavljanja, i time se smatra da je izvršena dostava.

Član 83

Odbijanje prijema

Kada primalac ili odrasli član njegove porodice u slučaju iz člana 80. ovog zakona odbije da preuzme dostavljanje dopisa, dostavljač će u dostavnici napisati datum, vreme i razlog odbijanja preuzimanja za prosleđivanje, dok će dopis ostaviti kod stana primaoca ili u prostoriji gde je on angažovan da radi i na ovaj način je izvršena dostava.

Član 84

Posebni slučajevi dostavljanja

1. Pripadnicima Bezbednosnih snaga Kosova, Kosovske policije, radnicima drumskog i vazdušnog saobraćaja dostavljanje pozivnica se vrši preko njihove komande, odnosno njihovih neposrednih rukovodioca, i prema potrebi, na ovaj način se može izvršiti dostavljanje i ostalih dopisa.
2. Licima lišenih slobode dostavljanje se vrši preko direkcije Kazneno popravne institucije u kojoj se nalaze.
3. Licima koji uživaju pravo imuniteta u Republici Kosovo, ukoliko međunarodnim sporazumom nije predviđeno drugačije, dostavnice se dostavljaju preko nadležnog Ministarstva za inostrane poslove.
4. Državljanima Republike Kosovo u drugoj zemlji, dopisi se dostavljaju preko diplomatskih ili konzularnih predstavništava Republike Kosovo, pod uslovom da se druga zemlja ne suprotstavi sličnom načinu dostavljanja i da lice kome se dostavlja dopis slaže da će da primi dopis. Službeni ili ovlašćeni radnik diplomatskog ili konzulatnog predstavništva potpisuje dostavnicu kao dostavljač ukoliko je dopis dostavljen samom predstavništvu, dok ukoliko je dopis isporučen poštom, to potvrđuje u dostavnici.

Član 85

Supsidijarna primena

Za slučajeve koje nisu predviđeni ovim zakonom, dostavljanje se vrši shodno sa primenjivanjem odredaba Zakona o parničkom postupku.

POGLAVLJE XVIII

POKRETANJE I TOK PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Član 86

Podnošenje zahteva

1. Prekršajni postupak počinje na osnovu prekršaja predstavljenog za pokretanje prekršajnog postupka.
2. Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mogu podneti ovlašćeni organi i oštećeni.

Član 87

Sadržaj zahteva

1. Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka podnosi se u pisanoj formi i treba da sadrži:

1.1. osnovne podatke o okriviljenom (ime i prezime, ime i prezime jednog od roditelja, mesto i datum rođenja, prebivalište i mesto zaposlenja, ulicu i broj i zanimanje), odnosno naziv i sedište okriviljenog pravnog lica, a za odgovorno lice u pravnom licu i funkciju koju obavlja u tom pravnom licu;

1.2. činjenični opis radnje iz koje proizlazi pravno obeležje prekršaja, vreme i mesto izvršenja prekršaja i druge okolnosti koje su potrebne da se prekršaj što tačnije odredi;

1.3. pravna kvalifikacija prekršaja;

1.4. predlog o dokazima koje treba administrirati.

2. Ukoliko zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ne sadrži podatke iz stava 1. ovog člana, on se vraća podnosiocu da otkloni nedostatke u određenom roku. U slučaju da podnositelj zahteva ne otkloni nedostatke u određenom roku, smatraće se da je odustao od zahteva i zahtev će se odlukom odbaciti.

3. Rok iz stava 2. ovog člana ne može biti duži od 15 dana.

4. Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka koji podnosi oštećeni mora da sadrži ime i prezime i adresu prebivališta okriviljenog, i iznos štete koja je prouzrokovana.

Član 88

Pokretanje postupka

Kad nadležni sudija primi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, ispitaće da li postoje dovoljni uslovi za pokretanje prekršajnog postupka i odlučiće o daljem toku postupka.

Član 89

Odbacivanje zahteva

1. Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka biće odbačen odlukom, ako se: utvrdi da ne postoje uslovi za pokretanje prekršajnog postupka, kao što sledi:

1.1. kada radnja opisana u zahtevu ne predstavlja prekršaj;

1.2. kada postoje osnovi koji isključuju odgovornost za prekršaj;

1.3. kada je nastupila zastarelost za pokretanje prekršajnog postupka;

- 1.4.kad je zahtev podneo neovlašćeni organ, odnosno neovlašćeno lice;
 - 1.5.kad postoje drugi zakonski razlozi zbog kojih se postupak ne može pokrenuti.
2. Odluka iz stava 1. ovog člana dostaviće se podnosiocu zahteva, a oštećeni će se poučiti da imovinsko-pravni zahtev može ostvariti u parnici.
3. Protiv odluke prema stavu 2 ovog člana podnositelj zahteva za pokretanje postupka ima pravo žalbe u roku od osam (8) dana, od dana dostavljanja odluke.
4. Zahtev za početak prekršajnog postupka će se odbiti odlukom ukoliko se utvrđuje da ne postoje uslovi za pokretanje prekršajnog postupka kada:
- 4.1. radnja opisana u zahtev ne predstavlja prekršaj;
 - 4.2. postoje osnove koje isključuju odgovornost za prekršaj;
 - 4.3. je izazvana zastarelost za pokretanje prekršajnog postupka;
 - 4.4. zahtev je predao organ odnosno neovlašćeno lice;
 - 4.5. stvore se drugi pravni uslovi zbog kojih ne može pokretanje postupak.
5. Odluka iz stava 4. ovog člana će se predati podnosiocu zahteva dok, oštećeni će se obavestiti da pravni imovinski zahtev može realizovati u parničnom postupku.
6. Ukoliko sudija ne odbaci zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, doneće rešenje o pokretanju prekršajnog postupka.
7. Odluka o pokretanju prekršajnog postupka se ne dostavlja podnosiocu zahteva a ni okriviljenom.
8. Protiv odluke iz stava 7 ovog člana nije dozvoljena žalba.

Član 90 **Prekid prekršajnog postupka**

1. Sudija koji vodi prekršajni postupak rešenjem će prekinuti postupak:
 - 1.1. ukoliko se ne zna boravište okriviljenog ili je on u bekstvu, ili inače nije dostižan državnim organima, ili se u određenom vremenu nalazi u inostranstvu;
 - 1.2. ukoliko je kod okriviljenog nastupilo privremeno duševno oboljenje ili privremena duševna poremećenost.

2. Pre nego što se postupak prekine, prikupiće se svi dokazi o prekršaju i odgovornosti okrivljenog koje se mogu obezbediti.
3. Prekinuti postupak će se nastaviti kada prestanu smetnje koje su izazvale prekid.
4. O prekidu i nastavljanju postupka obavestiće se podnositac zahteva kao i oštećena stranka.

Član 91 **Mere za obezbeđivanje prisustva okrivljenog**

1. Mere koje se mogu preduzeti prema okrivljenom za obezbeđenje njegovog prisustva i za uspešno vođenje prekršajnog postupka jesu:

- 1.1. poziv;
- 1.2. dovođenje,
- 1.3. jemstvo, i
- 1.4. zadržavanje.

Član 92 **Pozivanje okrivljenog**

1. Prisustvo okrivljenog pri izvođenju radnji u prekršajnom postupku obezbeđuje se njegovim pozivanjem.

2. Pozivanje se vrši dostavljanjem zatvorenog pismenog poziva od strane suda koji sadrži:

- 2.1. naziv suda;
- 2.2. ime i prezime okrivljenog;
- 2.3. naziv prekršaja koji mu se stavlja na teret;
- 2.4. datum i čas, kao i mesto gde okrivljeni treba doći;
- 2.5. napomenu da se poziva u svojstvu okrivljenog, i
- 2.6. službeni pečat i potpis sudije.

3. U pozivu kojim se okrivljeni poziva naznačiće se da li mora lično prisustvovati radi ispitivanja ili svoju odbranu može dati i pismeno.

4. Kad se okriviljeni poziva da lično prisustvuje jer je njegovo saslušanje neophodno, u pozivu će se opomenuti da će u slučaju nedolaska biti prinudno doveden.
5. Ako za utvrđivanje činjeničnog stanja u prekršajnom postupku prisustvo okriviljenog nije neophodno, u pozivu će se opomenuti da će za prekršaj u slučaju neodazivanja, odluka biti doneta bez njegovog saslušanja.
6. Odredbe ovog člana shodno će se primenjivati i na predstavnika okriviljenog pravnog lica.

Član 93 **Pozivanje svedoka**

1. Kao svedoci pozivaju se lica za koja je verovatno da će moći da daju informacije o prekršaju, o okriviljenom i o drugim važnim okolnostima.
2. Kažnjeni se može saslušati kao svedok.
3. Svako lice koje se poziva u svojstvu svedoka dužno je da se odazove pozivu, a ako ovim zakonom nije drugačije određeno, dužno je i da svedoči.
4. Svedoku se dostavlja pismeni poziv, u kome se navode lično ime i zanimanje pozvanog, vreme i mesto dolaska, prekršajni predmet po kome se poziva, napomena da se poziva kao svedok i upozorenje o posledicama neopravdanog izostanka.
5. Svedoci koji se zbog starosti, bolesti ili teških telesnih mana ne mogu odazvati pozivu mogu se saslušati u svom stanu ili tamo gde se nalaze.
6. Kad se oštećeni poziva kao svedok, u pozivu će se to naznačiti.
7. Ukoliko je poziv bio usmen to će biti navedeno u dopisima.

Član 94 **Dovođenje**

1. Kada se uredno pozvano lice ne odazove pozivu i ne opravda svoj izostanak, biće naređeno njegovo dovođenje, ukoliko je njegovo prisustvo neophodno.
2. Dovođenje okriviljenog može se narediti samo ukoliko je na pozivu bilo naznačeno da će biti prinudno doveden ukoliko se ne odazove pozivu.
3. Dovođenje okriviljenog može se narediti bez prethodnog poziva ukoliko se zatekao u izvršenju prekršaja a ne može utvrditi njegov identitet ili nema boravište, ili njegovim odlaskom u inostranstvo može izbeći odgovornost za prekršaj ili da se spreči dalje vršenje prekršaja.

4. Ukoliko se uredno pozvani predstavnik okrivljenog pravnog lica ne odazove pozivu, a svoj izostanak ne opravda, narediće se njegovo dovođenje.
5. Dovođenje oštećenog može se narediti samo ukoliko je pozvan kao svedok.
6. Lica iz stava 3. ovog člana mogu se dovoditi od strane policijskih službenika i bez naloga sudske komisije.
7. Protiv vojnih lica, pripadnika policije ili službenika popravne službe neće se dati nalog za dovođenje, već će se zatražiti od njihove komande, odnosno ustanove da ih privede.
8. Troškove dovođenja snosi dovedeno lice.

Član 95 **Sadržaj naredbe za dovođenje**

1. Naredba za dovođenje izdaje se u pisanoj formi.
2. Naredba sadrži ime i prezime lica koji se ima dovesti, razlog zbog čega se naređuje dovođenje, službeni pečat i potpis sudske komisije koji naređuje dovođenje.
3. Naredbu za dovođenje sprovodi policija.
4. Lice kome je povereno izvršenje naredbe predaje naredbu licu na koje se odnosi i poziva ga da sa njim podđe. Ukoliko lice na koje se naredba odnosi ne odazove, dovešće ga organi policije.

Član 96 **Jemstvo**

1. Kad je prekršajni postupak pokrenut protiv okrivljenog koji nema stalno prebivalište u Republici Kosovo ili koji privremeno boravi u inostranstvu, kao i u drugim slučajevima kada postoji opasnost da bi bekstvom mogao izbeći odgovornost za prekršaj, može se zahtevati da pruži jemstvo.

2. Jemstvo se ne može odrediti pre nego što okrivljeni bude saslušan niti bez njegovog pristanka.

Član 97 **Sadržaj i visina jemstva**

1. Jemstvo se iskaže novcem. Visinu jemstva određuje sudija za prekršaj, uzimajući u obzir težinu prekršaja, lične i porodične okolnosti okrivljenog i imovnim stanjem lica koji daje jemstvo.

2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, jemstvo se sastoji u polaganju gotovog novca, hartija od vrednosti, dragocenosti ili drugih pokretnih predmeta veće vrednosti koje se lako mogu unovčiti i čuvati, lice koje daje jemstvo ili je u ličnoj obavezi jednog ili više građana da će u slučaju bekstva okrivljenog platiti utvrđeni iznos jemstva.

Član 98 **Postupanje sa jemstvom**

1. Jemstvo se zadržava, po pravilu, do donošenja pravosnažne presude za prekršaj.
2. Ukoliko je donesena pravnosnažna odluka o obustavi prekršajnog postupka, položeno jemstvo će se vratiti.
3. Ukoliko kažnjeni ne plati štetu ili ne plati troškove prekršajnog postupka, utvrđeni iznos će se naplatiti iz položenog jemstva, a ukoliko položeni iznos nije dovoljan, od nje će se prvenstveno nadoknaditi iznos štete.
4. Ukoliko kažnjeni ne plati kaznu, odnosno određeni iznos oduzete imovinske koristi, po naplati štete i troškova prekršajnog postupka naplatiće se kazna i određeni iznos imovinske koristi.
5. Ukoliko okrivljeni pobegne ili napusti teritoriju Republike Kosovo, sud će rešenjem odrediti da je iznos dat kao jemstvo uplati u budžet Republike Kosovo.

POGLAVLJE XIX **SASLUŠANJE OKRIVLJENOG**

Član 99 **Način saslušanja okrivljenog**

1. Okrivljeni se po pravilu saslušava usmeno.
2. Tokom saslušanja okrivljeni treba da kaže ime i prezime, nadimak ukoliko ima; ime i prezime njegovih roditelja; mesto rođenja i njegovo boravište; dan, mesec i godinu rođenja; njegov lični broj za identifikaciju; nacionalnost i državljanstvo; profesiju i porodične okolnosti; obrazovanje, da li ima lične dohotke i njenu materijalnu poziciju; i ukoliko je maloletan, identitet njegovog pravnog predstavnika.
3. Posle uzimanja ličnih podataka, okrivljenom će se saopštiti zašto je okrivljen i pozvaće se da navede sve što ima u svoju odbranu.
4. Ukoliko okrivljeni neće da odgovori ili neće da odgovori na postavljena pitanja, opomenuće se da time može otežati prikupljanje dokaza za svoju odbranu. Prilikom saslušanja okrivljenom će

se omogućiti da se u neometanom izlaganju izjasni o svim okolnostima koje ga terete i da iznese sve činjenice koje mu služe za odbranu.

5. Kada okriviljeni završi iskaz, postaviće mu se pitanje ukoliko je potrebno da se popune praznine ili otklone protivrečnosti i nejasnoće u njegovom izlaganju.

6. Odredbe o saslušanju okriviljenog shodno će se primenjivati pri saslušanju odgovornog lica u pravnom licu, zastupnika okriviljenog pravnog lica i preduzetnika.

Član 100 Poštovanje ličnosti okriviljenog

1. Okriviljeni se saslušava uz poštovanje njegove ličnosti.

2. Prema okriviljenom se ne sme upotrebiti sila, pretnja, obmana, ili druga slična sredstva da bi se došlo do njegove izjave ili priznanja.

Član 101 Pisana odbrana, suočavanje i saslušanje preko tumača

1. Ukoliko sud uvidi da neposredno usmeno saslušanje nije potrebno obzirom na značaj prekršaja i podatke kojima raspolaže, može u pozivu poučiti okriviljenog da svoju odbranu da u pisanoj formi. U takvom slučaju okriviljeni može zatražiti da i usmeno bude saslušan.

2. Okriviljeni može biti suočen sa svedokom i sa drugim okriviljenim ako se njihovi iskazi ne slažu u pogledu važnih činjenica. Suočeni će se saslušati za svaku okolnost za koju se njihovi iskazi ne slažu, i njihove izjave će se uvesti u zapisnik.

3. Ukoliko je okriviljeni gluv, postavljaće mu se pitanja pisanim putem, dok ukoliko je nem, pozvaće se da pisanim putem odgovori. Ukoliko se saslušanje ne može obaviti na takav način, pozvaće se kao tumač lice koje se sa okriviljenim može sporazumeti.

POGLAVLJE XX SASLUŠANJE SVEDOKA

Član 102 Svojstvo svedoka i dužnost svedočenja

1. Svedoci se saslušaju ukoliko je to neophodno za utvrđivanje činjenica.

2. Oštećeni se može saslušati kao svedok.
3. Svako lice koje se kao svedok poziva dužno je da se odazove pozivu, a ako ovim zakonom nije drukčije određeno, dužno je i da svedoči. Lica koja zbog bolesti ili invaliditeta ne mogu odazvati pozivu mogu se saslušati u svom stanu.
4. Svedok nije dužan da odgovori na neka pitanja, ukoliko se sa sigurnošću veruje da bi ovim izazvao sebi ili svom bližnjem veliku sramotu, znatnu materijalnu štetu ili krivično gonjenje.
5. Odluka se ne može zasnivati na iskaz svedoka, ukoliko:
 - 5.1 kao svedok je saslušano lice koje se ne može saslušati kao svedok na osnovu člana 104. ovog zakona;
 - 5.2 kao svedok je saslušano lice koje je oslobođeno od dužnosti svedočenja;
 - 5.3 svedok, prema podstavu 5.2 ovog stava, dok nije upozoren o tome ili se izričito nije odrekao tog prava ili odricanje nije uneto u zapisnik;
 - 5.4. iskaz svedoka je uzet silom, pod pretnjom ili preko drugog zabranjenog načina.

Član 103 Zabrana svedočenja

1. Ne može se saslušati kao svedok:
 - 1.1. lice koje bi svojim iskazom povredilo dužnost čuvanja službene ili vojne tajne, dok ga nadležni organ ne oslobodi te dužnosti;
 - 1.2. branilac okrivljenog o onome što mu je okrivljeni kao svom braniocu poverio, osim ukoliko to sam okrivljeni zahteva.
2. Ukoliko je lice iz stava 1. ovog člana ispitano bez prethodne dozvole, u njegovoј izjavi se ne može osloniti odluka o prekršaju.

Član 104 Oslobоđenje od dužnosti svedočenja

1. Oslobođeni su od dužnosti svedočenja:

- 1.1.bračni drug okrivljenog;

1.2. osobe sa krvnim rodom okriviljenog u pravnoj liniji bez ograničenja, osobe o krvnom rodu u sekundarnoj liniji do četiri (4) stepena, kao i osobe krvnog roda do drugog stepena;

1.3. usvojenik i usvojitelj okriviljenog;

1.4. verski ispovednik o onome što mu je okriviljeni ispovedio.

2. Sudija koji vodi prekršajni postupak dužan je da lica iz stava 1. ovog člana pre njihovog saslušanja ili čim sazna za njihov odnos sa okriviljenim upozori da ne moraju svedočiti. Upozorenje i odgovor se unose u zapisnik.

3. Ukoliko sudija ne postupi u skladu sa stavom 2. ovog člana i lice iz stava 1. ovog člana je saslušan kao svedok, odluka o prekršaju se ne može zasnovati na njegov iskaz.

4. Lice koje ima osnov da ne svedoči prema jednom od okriviljenih oslobođeno je od dužnosti svedočenja i prema ostalim okriviljenim ukoliko se njegov iskaz prema prirodi stvari ne može ograničiti samo na ostale okriviljene.

Član 105 **Način saslušanja svedoka**

1. Svedoci se saslušavaju pojedinačno i bez prisustva ostalih svedoka.

2. Svedok je dužan da odgovore daje usmeno.

3. Svedok će se prethodno opomenuti da je dužan da govori istinu i da ne sme ništa prečutati i upozoriće se o posledicama lažnog iskaza, a svedok će se upozoriti da nije dužan da odgovara na pitanja iz člana 102 stav 4. ovog zakona.

4. Svedok će se posle upitati za ime i prezime, ime roditelja, starost, mesto rođenja, zanimanje, prebivalište i njegov odnos sa okriviljenim i oštećenim.

5. Posle opštih pitanja svedok će se pozvati da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a zatim će mu se postavljati pitanja radi proveravanja, dopune i razjašnjenje.

6. Nije dozvoljeno da se postave takva pitanja, koja su već sadržana kako se treba odgovoriti.

7. Svedok će se uvek upitati otkud mu je poznato ono o čemu svedoči.

8. Ukoliko je svedok gluv, postavljaće mu se pitanje pisanim putem, a ukoliko je nem, pozvaće se da pisanim putem odgovori. Ukoliko se saslušanje ne može obaviti na takav način, pozvaće se kao tumač lice koje se sa okriviljenim može sporazumeti.

Član 106

Suočavanje svedoka

1. Svedoci se mogu suočiti ukoliko se njihovi iskazi ne slažu u pogledu važnih činjenica. Suočeni će se o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu pojedinačno saslušati i njihov odgovor uneti u zapisnik.
2. Istovremeno se mogu suočiti samo dva svedoka.
3. Ukoliko je potrebno da se utvrdi da svedok može da prepozna osobu ili predmete, biće zahtevano od njega da opiše i pokaže jasne znake po kojima se raspoznaju, a posle će biti predstavljeni u cilju ponovnog raspoznavanja, zajedno sa drugim licima, njemu nepoznatim, odnosno ako je to moguće, zajedno sa predmetima iste vrste.

Član 107

Nedolazak i odbijanje svedočenja

1. Ukoliko svedok koji je uredno pozvan ne dođe, a izostanak ne opravda, ili se bez odobrenja ili opravdanog razloga udalji sa mesta gde treba da bude saslušan, može se kazniti novčano do dvadeset (20) evra.
2. Ukoliko svedok dolazi, a posle upozorenja na posledice, odbije da svedoči bez zakonskog razloga, može se kazniti novčano do trideset (30) evra, a ako i posle toga odbije da svedoči, može se kazniti novčano do šesdeset (60) evra.
3. Rešenje o novčanoj kazni unosi se u zapisnik.
4. Žalba na rešenje o novčanoj kazni ne sprečava izvršenje rešenja.
5. Ukoliko svedok pristane da svedoči neposredno pošto mu je kazna izrečena, doneta odluka će se opozvati.

POGLAVLJE XXI

UVIĐAJ I VEŠTAČENJE

Član 108

Uviđaj

1. Uviđaj će se izvršiti kada je za utvrđivanje ili razjašnjenje kakve važne činjenice u prekršajni postupak, potrebno neposredno opažanje.

2. Sudija koji vodi prekršajni postupak odrediće koja će se lica pozvati da prisustvuju uviđaju. O uviđaju se vodi zapisnik, u kome se unosi naziv suda koji vrši uviđaj, lica koja učestvuju, rezultati uviđaja i druge važne činjenice.

3. Uviđaj se može obaviti i uz prisustvo veštaka.

Član 109 Veštačenje

1. Veštačenje se određuje na predlog stranaka kada je za utvrđivanje ili ocenu neke važne činjenice neophodno pribaviti nalaz i mišljenje od lica koje raspolaže stručnim znanjem. Izuzetno, sud može po službenoj dužnosti odrediti veštačenje, pod uslovima utvrđenim zakonom

2. Veštačenje se može poveriti odgovarajućoj stručnoj ustanovi, javnom organu ili stručnjaku, prvenstveno sa liste stalnih sudskeih veštaka, a drugi organi ili lica se mogu odrediti samo ako postoji opasnost od odlaganja, ako su stalni veštaci sprečeni ili ako to zahtevaju druge okolnosti. Po pravilu se određuje jedan (1) veštak, a ako je veštačenje složeno, dva (2) ili više veštaka

3. Veštačenje se određuje pisanom naredbom sudske, koji vodi postupak. U naredbi će se navesti u pogledu kojih činjenica se obavlja veštačenje i kome se poverava.

Član 110 Kažnjanje veštaka

1. Lice koje se poziva kao veštak dužno je da se odazove i da svoj nalaz i mišljenje.

2. Ukoliko veštak koji je uredno pozvan ne dođe, a svoj izostanak ne opravda ili ako neopravdano odbije da veštači, može mu se naložiti da nadoknadi prouzrokovane troškove, a može se i kazniti novčanom kaznom do pedeset (50) evra.

3. Rešenje o kažnjavanju unosi se u zapisnik. Žalba protiv rešenja o kažnjavanju veštaka ne odlaze izvršenje kazne.

Član 111 Lica koja ne mogu biti veštaci i izuzeće

1. Za veštaka se ne može uzeti lice koje ne može biti saslušano kao svedok ili lice koje je oslobođeno od dužnosti svedočenja, kao ni lice nad kojim je izvršen prekršaj, a ako je takvo lice uzeto za veštaka, na njegovom nalazu i mišljenju ne može se zasnivati presuda.

2. Za veštaka se ne može uzeti lice koje je saslušano kao svedok.

3. Okrivljenom i oštećenom će biti saopšteno ime veštaka, po pravilu pre preduzimanja veštačenja.
4. Okrivljeni, podnositelj zahteva i oštećeni mogu zahtevati izuzeće veštaka.
5. U vezi zahteva za izuzeće veštaka odlučuje sudija, koji vodi postupak.
6. Žalba protiv rešenja kojim se odbija zahtev za izuzeće veštaka odlaže vršenje veštačenja, u slučaju da ne postoji opasnost usled odlaganja.

Član 112 Tok veštačenja

1. Pre početka veštačenja pozvaće se veštak da predmet veštačenja pažljivo razmotri, da tačno navede sve što opazi i uvidi i da svoje mišljenje iznese nepristrasno i u skladu sa pravilima nauke ili veštine. On će se posebno upozoriti na posledice davanja lažnog iskaza.
2. Veštačenjem upravlja sudija koji vodi postupak.
3. Veštaku se mogu davati razjašnjenja, a može mu se dozvoliti i razmatranje ispisa. Po predlogu veštaka mogu se izvoditi novi dokazi kako bi se utvrdile okolnosti koje su važne za veštačenje.
4. Veštak pregleda predmete veštačenja u prisustvu sudske komisije koji vodi prekršajni postupak i zapisničara, osim ukoliko su za veštačenje potrebna duža ispitivanja ili se ispitivanja vrše u ustanovama odnosno državnom organu, ili ukoliko to zahtevaju razlozi morala.

Član 113 Nalaz i mišljenje veštaka

1. Nalaz i mišljenje veštaka, po pravilu, odmah se unese u zapisnik. Izuzetno, veštaku se može odobriti da kasnije iznese pisano mišljenje, u roku određenom od strane sudske komisije.
2. Strankama u postupku dostaviće se pisani nalaz i mišljenje veštaka o kome se mogu izjasniti u roku od petnaest (15) dana.
3. Odredbe ovog zakona koje se odnose na veštace primenjuju se shodno i za tumače.

POGLAVLJE XXII

NALOG KONTROLISANJA PROSTORIJA I OSOBA

Član 114

Procedura pre početka kontrole

Nalog za kontrolu određuje se pismenom nalogom sudije, koji vodi prekršajni postupak. Sprovodenju kontrole vrši Policija Kosova, izuzev ukoliko nalogom za kontrolu određuje se drugačije.

Član 115

Način i delovanje tokom sprovođenja naloga kontrole

Sve radnje od zvaničnika koji sprovodi nalog za kontrolu a koji obuhvata: ograničenja u izvršenju naloga kontrole, proceduru pre početka kontrole i ograničenja u kontroli vrše se u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Kosova.

Član 116

Privremeno oduzimanje predmeta

1. Predmeti koji su upotrebljeni u izvršenju prekršaja ili su namenjeni za tu svrhu, uzeti ili stečeni izvršenim prekršajem, kao i predmeti koji mogu služiti kao dokaz u prekršajnom postupku, privremeno će se oduzeti i pre donošenja presude o prekršaju.
2. Privremeno oduzimanje predmeta određuje sudija pisanom naredbom. Primerak naredbe obavezno se uručuje licu od koga se oduzimaju predmeti.
3. Zakonom se mogu ovlastiti i službena lica inspekcijskih organa, službenici carinske službe i ovlašćeni policijski službenici da privremeno oduzmu predmete iz stava 1. ovog člana kada u vršenju službene dužnosti saznaju za prekršaj. Navedeni organi su dužni da sud neodložno izveste o privremenom oduzimanju predmeta i da se staraju o čuvanju tih predmeta, ukoliko zakonom nije drugačije određeno.
4. Licu kome su oduzeti predmeti izdaje se potvrda sa tačnim obeležavanjem oduzetih predmeta.
5. Ukoliko se predmet lako kvari ili ukoliko njegovo čuvanje iziskuje nesrazmerne troškove, sudija će odrediti prodaju predmeta, a dobijeni novac preda na čuvanje u banci.
6. Privremeno oduzeti predmeti, ili novac dobijen prodajom predmeta vratiće se vlasniku ukoliko se prekršajni postupak ne završi presudom kojom se okrivljeni oglašava odgovornim, osim kad to zahtevaju interesi opšte bezbednosti ili razlozi morala, o čemu sud donosi posebnu odluku.

7. Ukoliko se u roku od jedne (1) godine niko ne javi za predmet ili dobijeni novac od prodaje predmeta, doneće se rešenje da predmet postaje javna svojina, odnosno da se novac deponira u Budžet Republike Kosova. Vlasnik predmeta ima pravo da u parnici zatraži vraćanje predmeta ili dobijenog novca od prodaje predmeta. Zastarelost ovog prava započinje od dana objavlјivanja oglasa.

Član 117 **Postupanje sa tuđim predmetom nađenog kod okrivljenog**

1. Kada se kod okrivljenog nađe tuđi predmet, a ne zna se čiji je, sudsija koji vodi prekršajni postupak opisaće taj predmet i opis će biti objavljen na oglašnoj tabli skupštine opštine na čijoj teritoriji je izvršen prekršaj.
2. Na oglasu će biti pozvan vlasnik da se prijavi u roku od jedne (1) godine od dana objavlјivanja oglasa i upozoriće se da će se nakon isteka roka predmet prodati. Novac zarađen od prodaje predmeta su prihodi opštine u čijoj teritoriji je predmet oduzet.
3. Ukoliko se radi o predmetima veće vrednosti objavlјivanje se može obaviti preko dnevne štampe.
4. Ukoliko se predmet lako kvari ili ukoliko njegovo čuvanje iziskuje nesrazmerne troškove, onda će se prodati prema odredbama koje važe za izvršni postupak, a novac će biti predat na čuvanje banke.
5. Prema odredbi stava 3. ovog člana postupaće se i kada predmet pripada odbeglom ili nepoznatom izvršiocu prekršaja.

Član 118 **Kršenje reda u prekršajnom postupku**

1. Lice koje pred sudom koji vodi prekršajni postupak, iako je upozoren, ima nedolično ponašanje, ili na drugi način ometa rad suda, kazniće se novčanom kaznom od pedeset (50) evra.
2. Žalba protiv rešenja iz stava 1. ovog člana obustavlja izvršenje rešenja.

POGLAVLJE XXIII

SUDSKI PRETRES

Član 119

Određivanje sudskog pretresa

1. Sudija koji vodi postupak prvog stepena odrediće sudski pretres kada je to potrebno radi boljeg razjašnjena predmeta.
2. Na sudski pretres se pozivaju okrivljeni i njegov branilac, a po potrebi i podnositelj zahteva, svedoci i veštaci. Ukoliko je okrivljeni pravno lice na pretres se poziva predstavnik pravnog lica.
3. Za datum, sat i mesto održavanja pretresa se informiše i oštećeni.

Član 120

Nedolazak okrivljenog

1. Sudija koji vodi postupak može odlučiti da se pretres održi u odsustvu okrivljenog koji je uredno pozvan ukoliko je on saslušan, a nađe da njegovo prisustvo nije neophodno za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja. Pod istim uslovima pretres se može održati i u odsustvu uredno pozvanog branioca, odnosno predstavnika okrivljenog pravnog lica.
2. Sudski pretres će se održati i ako ne dođe uredno pozvani branilac okrivljenog.

Član 121

Publicitet javnog pretresa i isključenje javnosti

1. Sudski pretres je javan.
2. Sudija koji vodi postupak može odlučiti da isključi javnost iz pretresa, ukoliko to zahtevaju opšti interesi ili razlozi morala.
3. Ukoliko se postupak vodi samo protiv maloletnika, sudski pretres će se uvek održati bez prisustva javnosti.

Član 122

Tok pretresa

1. Sudski pretres počinje iznošenjem glavne sadržine zahteva, nakon čega se pristupa saslušanju okrivljenog. Ukoliko su okrivljeni pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu, prvo se saslušava predstavnik pravnog lica, a posle njega odgovorno lice. Po saslušavanju okrivljenog prelazi se na izvođenje dokaza i izvođenje drugih dokaza.

2. O radu na sudskom pretresu vodi se zapisnik u koji se unosi ceo tok sesije. Zapisnik o sudskom pretresu potpisuju sudija i zapisničar.

Član 123 **Pravo stranaka na pretresu**

1. Podnositelj zahteva, okrivljeni i njegov branitelj, predstavnik pravnog lica, odgovorni predstavnik pravnog lica i oštećeni imaju pravo da u toku pretresa predlažu dokaze i daju druge predloge, a po odobrenju sudije koji vodi postupak mogu da postavljaju pitanja licima koja se saslušavaju.

2. Na sudskom pretresu poslednja reč uvek pripada okrivljenom, odnosno predstavniku okrivljenog pravnog lica ili odgovornom okrivljenom licu.

POGLAVLJE XXIV **PRESUDA O PREKRŠAJIMA**

Član 124 **Donošenje presude**

1. Prekršajni postupak završava se donošenjem osuđujuće ili oslobođajuće presude, rešenja kojim se postupak obustavlja ili rešenja kojim se maloletnom učiniocu prekršaja izriče vaspitna mera.

2. Presuda ili rešenje o prekršaju zasniva se na izvedenim dokazima i činjenicama koje su utvrđene u postupku.

3. Presuda ili rešenje za prekršaj donosi se neposredno nakon završetka svih radnji u prekršajnom postupku koje prethode donošenju presude ili rešenja.

4. Presuda za prekršaj kojom se okrivljeni proglašava odgovornim za prekršaj doneće se kada na prekršajni postupak, na osnovu podnetog zahteva, utvrdi postojanje prekršaja i odgovornost okrivljenog.

Član 125 **Presuda za više prekršaja**

Ukoliko se prekršajni postupak vodi zbog više prekršaja, u presudi će se navesti za koje se prekršaje obustavlja postupak, a za koje se i okrivljeni proglašava odgovornim i kažnjava.

Član 126

Rešenje o okončanju prekršajnog postupka

1. Prekršajni postupak se okončava rešenjem kada se utvrdi:
 - 1.1. da se radi o radnji koja nije definisana kao prekršaj;
 - 1.2. da postoje okolnosti koje isključuju odgovornost za prekršaj;
 - 1.3. da je postupak vođen bez zahteva lica, odnosno ovlašćenog organa;
 - 1.4. da je okriviljeni za isti prekršaj već pravosnažno kažnen u prekršajnom postupku ili je prekršajni postupak pravosnažno okončan, ali ne zbog nенадležности;
 - 1.5. da je okriviljeni u krivičnom postupku pravosnažno oglašen krivim za istovetan događaj koji obuhvata i obeležje prekršaja;
 - 1.6. da okriviljeni ima diplomatski imunitet;
 - 1.7. da je nastupila zastarelost za vođenje prekršajnog postupka;
 - 1.8. da nema dokaza da je okriviljeni izvršio prekršaj;
 - 1.9. da je okriviljeni u toku prekršajnog postupka umro, odnosno da je okriviljeno pravno lice prestalo da postoji;
 - 1.10. da je podnositelj odustao od zahteva pre pravosnažnosti presude o prekršaju.
2. Prekršajni postupak će se okončati i u drugim zakonom određenim slučajevima.

Član 127

Presuda kojom se okriviljeni oglašava odgovornim

1. Presuda kojom se okriviljeni oglašava odgovornim za prekršaj donosi se kad se u prekršajnom postupku utvrdi postojanje prekršaja i odgovornost okriviljenog za taj prekršaj.
2. Na presudi kojom se okriviljeni oglašava odgovornim, sud će u dispozitivu naglasiti:
 - 2.1. prekršaj za koji se okriviljeni oglašava odgovornim uz naznačenje činjenica i okolnosti koje čine obeležja prekršaja i od kojih zavisi primena određene odredbe o prekršaju;
 - 2.2. naziv prekršaja i koje su odredbe za prekršaj primenjene;
 - 2.3. za koji prekršaj se okriviljeni kažnjava;

- 2.4. odluku o zaštitnim merama i oduzimanju imovinske koristi;
 - 2.5. odluku o uračunavanju privođenja i zadržavanja;
 - 2.6. odluku o troškovima prekršajnog postupka i imovinsko-pravnom zahtevu.
3. Ukoliko je okrivljeni osuđen novčanom kaznom, u dispozitivu presude će se naznačiti rok plaćanja kazne i način zamene kazne.
 4. Ukoliko je izrečena zaštitna mera oduzimanja predmeta, u izreci presude će se odrediti i kako će se postupiti sa oduzetim predmetima.

Član 128 **Presuda kojom se okrivljeni oslobođa odgovornosti**

1. Presudu kojom se okrivljeni oslobođa odgovornosti sud će izreći, ukoliko:
 - 1.1. delo za koje se tereti po dispozitivu nije prekršaj;
 - 1.2. nije dokazano da je okrivljeni izvršio prekršaj za koje je protiv njega podnet zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
 - 1.3. postoje okolnosti koje isključuju prekršajnu odgovornost okrivljenog.

Član 129 **Saopštavanje, sastavljanje i dostavljanje presude za prekršaj**

1. Presuda o prekršaju se saopštava usmeno ukoliko je okrivljeni prisutan.
2. Presuda o prekršaju će se sastaviti u pisanoj formi u roku od osam (8) dana od dana zaključenja svih radnji na prekršajnom postupku.

Član 130 **Sadržaj presude za prekršaj**

1. Presuda za prekršaj koja je sačinjena u pismenoj formi, sadrži:
 - 1.1. uvod;
 - 1.2. dispozitiv;
 - 1.3. obrazloženje;

- 1.4. uputstvo o pravnom savetu; kao i
 - 1.5. broj, datum, potpis sudije i službeni pečat.
2. Uvod presude sadrži:
 - 2.1. Naziv suda;
 - 2.2. Ime i prezime i boravište i radno mesto okrivljenog, odnosno naziv i sedište okrivljenog pranog lica;
 - 2.3. Prekršaj koji je predmet postupka;
 - 2.4. Pravnu osnovu prema kojoj je doneta presuda, i
 - 2.5 datum donošenja presude.
3. Dispozitiv presude sadrži lične podatke o okrivljenom i odluku kojom se okrivljeni proglašava odgovornim za prekršaj, dok ukoliko je procedura obustavljena, dispozitiv sadrži odluku o obustavljanju presude.
4. U obrazloženju presude ukratko se predstavljaju samo značajni razlozi o činjeničnom stanju zajedno sa kratkim naglašavanjem dokaza na osnovu kojih se određene činjenice smatraju kao utvrđena, kao i odredbama na kojima se uspostavlja dispozitiv presude.
5. Uputstvo o pravnom savetu sadrži savet u vezi sa činjenicom ko ima pravo da podnese žalbu protiv presude za prekršaj, u okviru roka u kojem se podnosi žalba, kome se dostavlja ona i ko odlučuje u vezi sa žalbom.

Član 131 **Sadržaj dispozitiva presude za prekršaj**

1. Dispozitiv presude za prekršaj sa kojim se okrivljeni proglašava odgovornim obavezno mora da sadrži:
 - 1.1. prekršaj za koji se okrivljeni proglašava odgovornim obeležavajući činjenice i okolnosti koja čine osobinu prekršaja, kao i one od kojih zavisi primena određenog zakonskog ili drugog dispozitiva;
 - 1.2. zakonski dispozitiv ili drugi dispozitivi sa kojima se određuje prekršaj;
 - 1.3. kaznu koja je data;
 - 1.4. zaštitnu meru koja se daje i na osnovu kojeg dispozitiva;

1.5. odluku o troškovima prekršajnog postupka;

1.6. odluku o imovinsko-pravnom zahtevu.

2. Ukoliko je okrivljenom izrečena kazna u dispozitivu presude, biće naveden rok u kojem okrivljeni treba da plati kaznu, odnosno biće navedeno da će u slučaju neplaćanja kazne doći do prinudnog naplaćivanja u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 132 **Obrazloženje presude za prekršaj**

1. U obrazloženju presude za prekršaj sa kojom se obustavlja prekršajni postupak ukratko se naglašavaju razlozi zbog kojih je obustavljen postupak i dispozitiv na osnovu koje je izvršeno ovo.

2. U obrazloženju presude za prekršaj sa kojom se okrivljeni proglašava odgovornim biće navedeni razlozi za svaku odluku iz dispozitiva presude, posebno će biti obrazloženo zašto je izrečena prekršajna sankcija.

Član 133 **Ispravljanje presude i drugih odluka**

1. Greške učinjene u pisanju imena i brojeva, kao i ostale vidljive greške se prilikom pisanja i uračunavanja presude za prekršaj ispravljaju se prema službenoj dužnosti ili na predlog okrivljenog, podnosioca zahteva ili oštećenog.

2. Ispravljanje će se izvršiti posebnom presudom i upisaće se u originalu.

3. Ukoliko se radi o graškama u vezi sa članom 130 stav 1. podstavovi 1.1, 1.2, 1.3. i 1.4. ovog zakona, ispravljeni primerci presude dostaviće se licima, koji imaju pravo na žalbu protiv presude. U ovom slučaju rok za žalbu teče od dana dostave ispravljenog primerka presude.

Član 134 **Dostavljanje presude za prekršaj učesnicima u postupku**

1. Kada se okrivljenom presuda za prekršaj sa kojom je proglašen odgovornim saopštava usmeno, proslediće mu se i pisana kopija presude samo ukoliko to zahteva.

2. Ukoliko okrivljeni zahteva da mu se dostavi kopija presude, sudija je dužan da je dostavi najkasnije u roku od osam (8) dana, dok ukoliko se odredi izvršenje presude za prekršaj, pre nego što ona postaje pravosnažna. Kopija presude okrivljenog treba da se obavezno dostavi najkasnije u roku od dvadeset i četiri (24) sata.

3. Zahtev iz stava 1. i 2. ovog člana upisuje se u zapisnik.

4. Kopija presude za prekršaj dostavlja se podnosiocu zahteva i okrivljenom, ukoliko nisu odustali od prava na podnošenje žalbe, odnosno nisu izjavili da im se presuda ne dostavlja.

POGLAVLJE XXV **REDOVNA PRAVNA SREDSTVA**

Član 135 **Pravo na žalbu**

1. Protiv presude i rešenja za prekršaj donetih u prvom stepenu može se izjaviti žalba Apelacionom суду (u daljem tekstu: drugostepeni sud).
2. Protiv presude za prekršaj kojom je okrivljeni proglašava odgovornim, žalbu mogu izjaviti okrivljeni i podnositelj zahteva.
3. U korist okrivljenog žalbu mogu izjaviti njegovog bračni drug, srodnik po krvi u pravoj liniji, branilac, zakonski zastupnik, usvojitelj i usvojenik.
4. Ukoliko je izrečena zaštitna mera oduzimanja predmeta čiji vlasnik nije okrivljeni, vlasnik predmeta može podneti žalbu samo u pogledu odluke o toj meri.
5. Žalba se podnosi u roku od osam (8) dana od dana usmenog saopštenja presude, odnosno od dana dostavljanja presude o prekršaju.
6. Žalba blagovremeno podneta od strane ovlašćenog lica odnosno ovlašćenog organa odlaže izvršenje presude i rešenja o prekršaju, osim u slučajevima kad je ovim zakonom drugačije određeno.

Član 136 **Odricanje i odustajanje od žalbe**

1. Okrivljeni i podnositelj zahteva mogu se odreći prava na žalbu pošto je presuda o prekršaju saopštена, a od žalbe mogu odustati do donošenja drugostepene presude.
2. Odricanje i odustajanje od prava na žalbu ne može se opozvati.
3. Odricanje maloletnika od prava na žalbu nema pravnog dejstva.
4. Ukoliko okrivljeni plati novčanu kaznu pre nego što presuda za prekršaj postane pravosnažna, smatraće se da se time odrekao prava na žalbu.

5. Ukoliko se presuda za prekršaj okrivljenom saopšti usmeno, okrivljeni će biti upoznat sa odredbama stava 4. ovog člana.

Član 137 **Sadržaj žalbe**

1. Žalba treba da sadrži beleške presude protiv koje se žalba izjavljuje i potpis podnosioca žalbe.
2. Žalba nije potrebno da se opravda, ali je dovoljno da se navede o čemu je podnositelj žalbe nezadovoljan presudom.
3. U žalbi se mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi. Pozivajući se na nove činjenice podnositelj žalbe je dužan da navede dokaze kojima bi se te činjenice imale dokazati.
4. Ukoliko podnositelj žalbe u žalbi iznosi nove dokaze, dužan je navesti zašto te dokaze nije ranije izneo, kao i činjenice koje tim dokazima želi dokazati.

Član 138 **Osnovi zbog kojih se presuda i odluka može pobijati**

1. Presuda i odluka se može pobijati:
 - 1.1.zbog bitne povrede odredaba prekršajnog postupka;
 - 1.2.zbog pogrešne primene materijalnog prava kojim je prekršaj predviđen;
 - 1.3.zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja;
 - 1.4 zbog odluke o prekršajnim sankcijama, oduzimanju imovinske koristi, troškovima prekršajnog postupka i imovinsko-pravnog zahteva.

Član 139 **Bitne povrede odredaba prekršajnog postupka**

1. Bitna povreda odredaba prekršajnog postupka smatra se:
 - 1.1. ukoliko sastav suda nije bio u skladu sa zakonom ili ukoliko je u donošenju presude učestvovao sudija koji nije bio prisutan na suđenju, ili ukoliko je pravosnažnom odlukom izuzet sa suđenja;
 - 1.2. ukoliko je u sudske rasprave učestvovao sudija koji se morao izuzeti;

1.3. ukoliko je glavni pretres održan u odsustvu lica čije prisustvo je obavezno prema zakonu, ili ukoliko je okrivljenom ili njegovom braniocu protivno njegovom zahtevu uskraćeno pravo da na usmenom pretresu ili u toku ostalih radnji u prekršajnom postupku upotrebljava svoj jezik i da na svom jeziku prati tok usmenog pretresa odnosno postupka;

1.4. ukoliko je protivno zakonu bila isključena javnost na usmenom pretresu;

1.5. ukoliko je zahtev podnet od strane neovlašćenog podnosioca zahteva;

1.6. ukoliko je presudu doneo sud koji zbog stvarne nenasležnosti nije mogao suditi u tom predmetu.

1.7. ukoliko odlukom sud nije u celosti sudio dokazni postupak optužbe;

1.8. ukoliko se odluka zasniva na neprihvatljivom dokazu;

1.9. ukoliko je dispozitiv odluke nerazumljiv, protivrečan samim sobom ili razlozima odluke ili ukoliko odluka uopšte nema razloga ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, ili su ti razlozi potpuno nejasni, ili u znatnoj meri protivrečni.

2. Bitna povreda odredaba prekršajnog postupka postoji i kada sud u toku pripreme usmenog pretresa ili tokom prekršajnog postupka ili prilikom donošenja odluke nije primenio ili je pogrešno primenio bilo koju odredbu ovog zakona, a to je uticalo ili je moglo uticati na zakonito i pravilno donošenje odluke.

Član 140

Povreda materijalnog prava

1. Povreda materijalnog prekršajnog prava sa kojim je predviđen prekršaj postoji ukoliko sud nije primenio ili je pogrešno primenio odredbe kojima se utvrđuje:

1.1 da li je radnja za koju se okrivljeni goni prekršaj;

1.2 da li postoje okolnosti koje isključuju prekršajnu odgovornost;

1.3. da li ima okolnosti koje isključuju prekršajno gonjenje, a naročito da li je nastupila zastarelost prekršajnog gonjenja ili je predmet već pravosnažno presuđen;

1.4. da li je u pogledu prekršaja koji je predmet zahteva za pokretanje prekršajnog postupka pogrešno primenjen zakon kojim se prekršaj predviđa;

1.5. da li je odlukom o kazni i drugoj meri prekoračeno ovlašćenje koje sud ima po zakonu;

1.6 da li su povređene odredbe o polaganju računa zadržavanja, ili drugi oblik lišavanje slobode u vezi sa prekršajem.

Član 141 **Pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje**

1. Sudska odluka se može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ukoliko je sud neku odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio ili je nije utvrdio.
2. Nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji i kad na to ukazuju nove činjenice ili dokazi.

Član 142 **Postupak po žalbi**

1. Neblagovremeno i nedozvoljeno podnetu žalbu odnosno prigovor odbacaće rešenjem sudija.
2. Ukoliko sudija propusti da odbaci žalbu koja nije podnesena blagovremeno i nedozvoljena je, žalbu će odbaciti drugostepeni sud.
3. Kada sudija koji je doneo presudu za prekršaj u vezi sa žalbom nalazi da je postupak bio nepotpun, a to je moglo uticati na regularnost i zakonitost presude za prekršaj, pre slanja drugostepenom суду će dopuniti postupak u granicama zahteva iz tužbe.
4. Ukoliko u slučaju iz stava 1. ovog člana, sudija utvrdi da je podnesena žalba, u korist okrivljenog, zasnovana, prethodna presuda za prekršaj će biti ukinuta i doneće se nova presuda za prekršaj, pod uslovom da nova presuda za prekršaj ne može biti nepovoljnija za okrivljenog.
5. Sudija će raniju presudu za prekršaj u svakom slučaju opozvati i prekršajni postupak presudom suspendovati ukoliko u vezi sa žalbom okrivljenog utvrdi da postoji neki od razloga navedenih iz člana 100. stav 1. ovog zakona.
6. Žalbu zajedno sa dopisom predmeta sudija šalje drugostepenom судu najkasnije u roku od tri (3) dana nakon što utvrdi da je istekao rok za izjavu žalbe od strane lica, odnosno organa koji po ovom zakonu su ovlašćeni da podnesu žalbu, odnosno od dana kada je završen postupak.

Član 143 **Odluka drugostepenog suda u vezi sa žalbom**

1. Rešavajući po žalbi Drugostepeni sud može presudu za prekršaj potvrditi, preinačiti ili ukinuti. Drugostepeni sud nije povezan sa razlozima navedenim na žalbi, i uvek po službenoj dužnosti ispitati da li postoje povrede odredaba prekršajnog postupka koje bi mogle uticati ili mogu uticati u pravnom odlučivanju.

2. Drugostepeni sud će odbiti žalbu i potvrditi presudu prvostepenog suda kada utvrdi da ne postoje razlozi za opoziv presude ili nema nikakvih drugih razloga zbog čega se presuda može ukinuti ili izmeniti.

3. Drugostepeni sud će promeniti presudu prvostepenog suda, ukoliko utvrди da su odlučujuće činjenice utvrđene u prvostepenom postupku razmatranja i uzimajući u obzir utvrđeno činjenično stanje da treba da se doneše druga odluka ili ukoliko se utvrdi da postoje takva kršenja zakona koja se mogu otkloniti bez otkazivanja prvostepene presude ili u određivanju kazne, odnosno primene zaštitnih mera nisu uzete u obzir okolnosti koje utiču na pravedno određivanje kazne, odnosno zaštitne mere ili kada okolnosti koje su uzete u obzir nisu pravilno procenjene.

4. Drugostepeni sud će promeniti presudu prvostepenog suda i kada smatra da je sudija pogrešno procenio dokumente i dokaze kojima nije sam upravljaо, a odluka je zasnovana na tim dokazima.

5. Drugostepeni sud će ukinuti prvostepenu presudu i predmet vratiti ponovno razmatranje ukoliko utvrđi da postoji povreda odredaba prekršajnog postupka koji je uticao ili bi mogao da utiče na pravnu postavku prekršajnog predmeta ili ukoliko se utvrđi da je zbog pogrešno utvrđenog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, treba da se razvije novi postupak, iz istih razloga prvostepena presuda se može delimično ukinuti ako se neki deo odluke mogu odvojiti bez štetnih posledica za donošenje pravedne odluke.

6. Ukoliko drugostepeni sud utvrđi da prvostepeni sud nije imao stvarno ovlašćenje da odlučuje, ukinuće prvostepenu presudu i predmet poslati organu sa stvarnim ovlašćenjem.

7. Ukoliko drugostepeni sud povodom žalbe bilo koje strane utvrđi da su razlozi zbog kojih je doneo presudu u korist okrivljenog koji se žalio je u korist za kojeg od okrivljenih koji nije podne žalbu ili nije podneo u tom pravcu, postupiće po službenoj dužnosti kao da takva žalba postoji.

8. Ukoliko je žalba podnesena samo u korist okrivljenog, prvostepena presuda za prekršaj ne može se menjati na njegovu štetu a takođe na ponovljenom prekršajnom postupku prvostepenog suda ne može se doneti presuda koja je za okrivljenog nepovoljnija.

Član 144

Obrazloženje presude drugostepenog suda

1. U obrazloženju presude drugostepeni sud ceniće žalbene navode i ukazaće na povrede zakona koje je uzeo u obzir po službenoj dužnosti.

2. Kada se prvostepena presuda o prekršaju ukine zbog povrede odredaba prekršajnog postupka, u obrazloženju će se navesti koje su odredbe povređene i u čemu se ogleda povreda.

3. Kad se prvostepena odluka ukida zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navešće se nedostaci odnosno zašto su novi dokazi i nove činjenice važne za donošenje pravilne odluke.

Član 145 **Slanje odluke Drugostepenog suda**

1. Drugostepeni sud će vratiti sve spise predmeta prvostepenom sudu kao u dovoljnom broju overenih kopija svoje presude za prekršaj radi dostavljanja okrivljenom, podnosiocu zahteva i drugim zainteresovanim licima.
2. Prvostepeni sud je dužan da upravlja sve radnje i razmotri sva sporna pitanja na koje je ukazao drugostepeni sud u svojoj presudi.

POGLAVLJE XXVI **VANREDNI PRAVNI LEKOVI**

Član 146 **Ponavljanje postupka**

1. Prekršajni postupak završen pravosnažnom odlukom o prekršaju, može se ponoviti:
 - 1.1. ukoliko se dokaže da je odluka zasnovana na lažnom dokumentu ili na lažnoj izjavi svedoka ili veštaka;
 - 1.2. ukoliko se dokaže da je odluka doneta zbog toga što je sudija za prekršaje ili drugo službeno lice koje je učestvovalo u postupku izvršili krivično delo;
 - 1.3. ukoliko se utvrdi da je lice koje je kažnjeno za prekršaj za istu radnju već jednom kažnjeno u prekršajnom postupku ili za istu radnju pre nego što je donesena odluka o prekršaju je proglašen kriv u krivičnom postupku;
 - 1.4. ukoliko se iznesu nove činjenice ili podnesu novi dokazi koji bi uticali na donošenju drugačije odluke kao da su bili poznati u ranijem postupku.
2. Činjenice iz stava 1. podstava 1.1, 1.2 i 1.3. ovog člana dokazuju se pravosnažnom odlukom suda da su pomenuta lica proglašena krivim za odgovarajuća krivična dela. Ukoliko se postupak protiv tih lica ne može sprovesti zato što su umrla ili što postoje okolnosti koje isključuju krivično gonjenje, činjenice iz stava 1. podstava 1.1, 1.2 i 1.3. ovog člana mogu se utvrditi i drugim dokazima.

Član 147
Podnošenje zahteva za ponavljanje postupka i postupak po zahtevu

1. Zahtev za ponavljanje prekršajnog postupka mogu podneti kažnjeni i podnositelj zahteva, dok nakon smrti kažnjenog zahtev mogu podneti u korist kažnjenog i ostala lica iz člana 134. stava 3. ovog zakona.
2. Zahtev za ponavljanje prekršajnog postupka može se podneti u roku od godinu dana od dana pravosnažnosti odluke o prekršaju.
3. O zahtevu za ponavljanje prekršajnog postupka odlučuje sud koji je doneo prvostepenu odluku o prekršaju.
4. U zahtevu treba navesti po kojem se zakonskom osnovu zahteva ponavljanje postupka i kojim se dokazima potkrepljuju činjenice na kojima se zahtev zasniva. Ukoliko zahtev ne sadrži te podatke, odbaciće se rešenjem.
5. Zahtev će se odbaciti i kad sud na osnovu zahteva i dokaza iz dopisa predmeta iz ranijeg postupka utvrdi da je zahtev podnuto neovlašćeno lice ili da je zahtev neblagovremeno podnesen, ili da nema zakonskih uslova za ponavljanje postupka, ili da činjenice i dokazi na kojima se zahtev zasniva očigledno nisu podobni da se na osnovu njih dozvoli ponavljanje.
6. Protiv odluke za odbacivanje ili odbijanje zahteva za ponavljanje postupka može se uložiti žalba drugostepenom суду u roku od 15. dana od dana dostavljanja.
7. Zahtev za ponavljanje prekršajnog postupka u korist kažnjenog može se podneti i nakon što je odluka izvršena.

Član 148
Odlaganje izvršenja odluke

1. Zahtev za ponavljanje prekršajnog postupka ne odlaže izvršenje odluke, ali ukoliko sudija oceni da zahtev može biti uvažen, može odlučiti da se odloži izvršenje dok se ne odluci o zahtevu za ponavljanje postupka.
2. Rešenje kojim se dozvoljava ponavljanje postupka odlaže izvršenje odluke protiv koje je ponavljanje dozvoljeno.
3. Ukoliko se ponavljanje postupka dozvoli, u novom postupku ne može se doneti odluka koja je nepovoljnija za okrivljenog.

Član 149
Zahtev za zaštitu zakonitosti i odluka na osnovu zahteva

1. Zahtev za zaštitu zakonitosti može se podneti protiv pravosnažne presude o prekršaju sa kojom je prekršen zakon i druge odredbi o prekršaju.
2. Zahtev za zaštitu zakonitosti predaje državni tužilac u roku od tri (3) meseca od dana kad je presuda postala pravosnažna.
3. Odredbe Zakonika o Krivičnom Postupku u vezi sa podnošenjem zahteva za zaštitu zakonitosti i odlučivanju shodno će se primeniti na zahtev za zaštitu zakonitosti u prekršajnom postupku.

POGLAVLJE XXVII
POSEBAN POSTUPAK

Član 150
Postupak prema maloletnicima

1. U prekršajnom postupku prema maloletniku primenjuju se odredbe ovog poglavlja, a ostale odredbe prekršajnog postupka predviđene ovim zakonom primenjuju se samo ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog poglavlja.
2. Prekršajni postupak prema maloletniku je hitan i uvek će se isključiti javnost.
3. Prilikom preduzimanja radnji prema maloletniku u njegovom prisustvu, a naročito pri njegovom ispitivanju, lica koja učestvuju u postupku dužna su da postupaju obazrivo, vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osetljivosti i ličnim svojstvima maloletnika.
4. Pre izricanja vaspitne mere ili kazne maloletniku, pribaviće se mišljenje nadležnog organa starateljstva, osim ukoliko je u međuvremenu maloletnik postao punoletan. Ukoliko nadležni organ starateljstva ne dostavi mišljenje u roku od šezdeset (60) dana, sud može maloletniku izreći ukor ili novčanu kaznu i bez mišljenja organa starateljstva.

Član 151
Pozivanje maloletnika

1. Maloletnik se poziva preko roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, osim ukoliko to nije moguće zbog potrebe da se hitno postupa ili iz drugih opravdanih razloga.
2. Ukoliko se maloletnik ne poziva preko roditelja, odnosno zakonskog zastupnika, sud koji vodi prekršajni postupak će obavestiti njih o pokretanju postupka.

Član 152

Obaveza svedočenja

Niko ne može biti oslobođen od obaveze da svedoči o okolnostima potrebnim za ocenjivanje duševne razvijenosti maloletnika, upoznavanje njegove ličnosti i prilika u kojima živi.

Član 153

Razdvajanje i spajanje postupka

1. Kada je maloletnik učestvovao u izvršenju prekršaja zajedno sa punoletnim licima, postupak prema njemu će se razdvojiti i sprovesti po odredbama ovog poglavlja.
2. Postupak prema maloletniku može se voditi zajedno sa postupkom protiv punoletnih lica i sprovesti po opštim odredbama ovog zakona.
3. Rešenje o razdvajanju, odnosno spajanju postupka donosi sudija koji vodi postupak. Protiv ovog rešenja nije dozvoljena žalba.

Član 154

Prava roditelja i staratelja

U postupku prema maloletnicima, organ starateljstva, roditelji, odnosno zakonski zastupnik maloletnika imaju pravo da se upoznaju sa tokom postupka, da u toku postupka stavljaju predloge i da ukazuju na činjenice i dokaze koji su važni za donošenje pravilne odluke.

Član 155

Mogućnost vođenja postupka

1. Sud može odlučiti da se ne pokrene prekršajni postupak protiv maloletnika ukoliko smatra da ne bi bilo celishodno da se postupak vodi obzirom na prirodu prekršaja i okolnosti pod kojima je prekršaj učinjen, raniji život maloletnika i njegova lična svojstva.
2. U slučaju iz stava 1. ovog člana rešenjem će se odbaciti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka sa obrazloženjem zbog čega je zahtev odbačen, dok o učinjenom prekršaju obavestiće se roditelji maloletnika, usvojitelj, odnosno staratelj maloletnika i organ starateljstva radi preduzimanja mera u okviru njihovih ovlašćenja.

Član 156
Pravo na podnošenje žalbe

1. Protiv presude donete u postupku kojim je maloletnik proglašen krivim za prekršaje žalbu mogu izjaviti, pored lica iz člana 135 stav 2. ovog zakona, još i staratelj, brat, sestra i hranitelj maloletnika.
2. Lica iz stava 1. ovog člana mogu podneti žalbu u korist maloletnika i protiv njegove volje.

Član 157
Postupanje prema detetu

1. Kada sudija utvrđi da maloletnik za vreme izvršenja prekršaja nije imao navršenih četrnaest godina života, rešenjem će obustaviti prekršajni postupak.
2. U slučaju iz stava 1. ovog člana sud će o prekršaju koji je učinjen obavestiti roditelja, usvojitelja i staratelja maloletnika, kao i organ starateljstva a po potrebi može obavestiti i školu odnosno organizaciju u kojoj je maloletnik smešten.

POGLAVLJE XXVIII
NAKNADA ŠTETE ZBOG NEOPRAVDANOOG KAŽNJAVANJA

Član 158
Vraćanje novca

1. Lice kome je u prekršajnom postupku neopravdano izrečena novčana kazna, zaštitna mera oduzimanja imovinske koristi ili zaštitna mera oduzimanja predmeta ima pravo na vraćanje plaćene novčane kazne, vraćanje oduzete imovinske koristi, vraćanje predmeta ili novca u vrednosti oduzetog predmeta (u daljem tekstu: vraćanje novca).
2. Smatra se da je lice neopravdano kažnjeno u slučaju promene pravosnažne presude za prekršaj ili ukidanja pravosnažne presude za prekršaj, postupak protiv njega je obustavljen pravosnažnom presudom, jer je utvrđeno da delo ne predstavlja prekršaj ili da postoje osnovi koji isključuju odgovornost učinioca prekršaja ili nije dokazano da je to lice učinilo prekršaj.
3. Vraćanje novca ne može zahtevati kažnjeno lice koje je svojim lažnim priznanjem prouzrokovao kažnjavanje.
4. Nakon smrti neopravdano kažnjjenog lica naknada štete, odnosno vraćanje novca mogu zatražiti svoj bračni drug i svoji bližnji koje je zakonski bio obavezan da ih izdržava.

Član 159

Zastarevanje prava

1. Pravo neopravdanog kažnjenog lica i lica koje je ono po zakonu bio u obavezi da izdržava, da zahteva naknadu štete, odnosno vraćanje novčanog iznosa, zastareva za jednu (1) godinu od dana pravosnažnosti presude, odnosno rešenja kojim prekršajni postupak obustavljen.
2. Zastarevanje iz stava 1. ovog člana se prekida podnošenjem zahteva ministarstvu nadležnom za finansijske poslove.
3. Ukoliko je zahtev za naknadu štete, odnosno vraćanje novca podnело neopravdano kažnjeno lice, nakon njegove smrti, lica iz člana 158 stava 4 ovog zakona mogu produžiti postupak za ostvarivanje zahteva u granicama ranije podnetog zahteva.
4. Ukoliko se neopravdano kažnjeno lice odrekao od zahteva za naknadu štete, odnosno vraćanje novca, posle njegove smrti, zahtev se ne može podneti.

Član 160

Postupak ostvarivanja prava

1. Ovlašćeno lice se obraća zahtevom za naknadu štete ministarstvu nadležnom za finansijske poslove čiji je organ dao sankciju radi sporazuma o izvršenju štete i o visini naknade.
2. Ukoliko se ne postigne sporazum u roku od dva meseca od dana podnošenja zahteva, ovlašćeno lice može podneti tužbu za naknadu štete protiv Republike Kosovo i pokrene postupak ispred nadležnog suda u roku od trideset (30) dana od isteka roka za postizanje sporazuma.
3. Zahtev za vraćanje novca se dostavlja ministarstvu nadležnom za finansije u korist one koje je naplaćen novac. Ukoliko nadležni organ odbije zahtev ili u roku od dva (2) meseca ne donese rešenje po zahtevu, ovlašćeno lice svoj zahtev može ostvarivati podizanjem optužbe kod nadležnog suda za naknadu štete u roku iz stava 2. ovog člana.
4. Zahtevom lica čije je prestiž teško povređen zbog neopravdane kazne, pogotovo ukoliko je slučaj prikazan u sredstvima javne informacije, u tim sredstvima će se objaviti javno saopštenje o odlukama od kojih je došlo do neopravdane kazne tog lica. Ukoliko kažnjeno lice umre, pravo na podnošenje ovog zahteva se daje bračnom drugu, deci i roditeljima.

POGLAVLJE XXIX **IZVRŠENJE SANKCIJA ZA PREKRŠAJ**

Član 161 **Izvršenje odluka**

1. Rešenje o prekršaju se izvršava kada postane pravosnažna, ukoliko ovim zakonom nije drugačije navedeno.
2. Rešenje o prekršaju postaje pravosnažno, kada se više ne može pobijati žalbom ili kada žalba nije dozvoljena.
3. Rešenje o prekršaju za koju je izrečena novčana kazna ili je odlučeno o naknadi postupnih troškova ili je data zaštitna mera za uzimanje imovinske koristi, izvršava se kada istekne rok postavljen u rešenju za plaćanje kazne, postupnih troškova, naknada štete, odnosno imovinske koristi.

Član 162 **Izvršenje odluke pre nego što postane pravosnažna**

1. Rešenje o prekršaju može se izvršiti i pre nego što postane pravosnažna u sledećim slučajevima, ukoliko, okrivljeni ne može da dokaže svoj identitet ili nema prebivalište ili ako odlazi u inostranstvo radi boravka, a sud nađe da postoji osnovana sumnja da će okrivljeni ometati izvršenje izrečene kazne
2. U slučajevima iz stava 1. ovog člana, sud će u presudi utvrditi da okrivljeni i pre donošenja pravosnažne presude počne sa izvršenjem izrečene sankcije.
3. Ukoliko okrivljeni podnosi žalbu protiv rešenja iz stava 1. ovog člana, sudija je obavezan da žalbu zajedno sa dopisima šalje drugostepenom суду у roku од 24 сата, računavajući vreme preuzimanja žalbe на прослеђивању. Drugostepeni суд је дужан да оdluci о жалби и шалје своју odluku судији првостепеног суда у roku од 48 сати, računavajući vreme od kada je preuzeo dopise predmeta na прослеђивању.
4. Rešenje o prekršaju donošeno protiv maloletnog ne može se izvršiti pre nego što postane pravosnažna.

Član 163 **Izvršenje novčane kazne i ostalih troškova**

1. Novčanu kaznu za prekršaj i troškove za prekršajni postupak izvršava sud koji je izrekao kaznu.

2. Novčana kazna i troškovi za prekršajni postupak se plaćaju putem pošte ili banke na posebnoj uplatnici izdatoj od strane suda u okviru određenog roka prepisanog u rešenju o prekršaju.
3. U vezi naplate novčane kazne i troškove za prekršajni postupak, okriviljeni je dužan da bez odlaganja obavesti sud koji je doneo presudu o kazni.
4. Prinudna naplata novčane kazne za počinjen prekršaj i troškove za prekršajni postupak se vrši u skladu sa odredbama za prinudnu naplatu poreza.
5. Nadležni organ za prinudno naplaćivanje iz stava 1. ovog člana je dužan da obavesti bez odlaganja nadležni sud za prekršaje o izvršenoj naplati i eventualnu nemogućnost prinudnog naplaćivanja.

Član 164 **Izvršenje zaštitne mere oduzimanja predmeta**

1. Zaštitnu meru oduzimanja predmeta koja je korišćena ili nameravan da se koristi za vršenje prekršaja ili je nastao nakon vršenja prekršaja, izvršava sud prvog stepena koji je i izdao tu meru.
2. Prema prirodi oduzetih predmeta od strane suda iz stava 1. ovog člana, rešenjem će se odlučiti da li će se prodati ti predmeti u skladu sa važećim odredbama za izvršenje poreza prema odredbama o oporezivanju, ili će se predati nekoj stručnoj ili javnoj kriminološkoj ustanovi, organizaciji ili će biti uništeni.
3. Ukoliko je kažnjeni na svoju ruku otuđio ili uništio predmet prekršaja ili na drugi način onemogućio izvršenje, posebnim rešenjem suda za prekršaje obavezaće se da plati novčani iznos na vrednost tog predmeta.
4. Dobijeni novac od prodaje stvari koje su u vlasništvu kažnjenog, prelivaju se u Budžetu Republike Kosova. Ukoliko stvari nisu u vlasništvu kažnjenog, novac od prodatih stvari uručuju se vlasniku.
5. Ukoliko vlasnik je nepoznat ili se ne pojavi u roku od godinu dana, zarađeni novac je prihod Budžeta Republike Kosovo.
6. Zaštitnu meru oduzimanja imovinske koristi sprovodi sud koji je doneo odluku za prekršaj.
7. Prinudno izvršenje ove mere vrši nadležni organ za prihode prema odredbama koje važe za prinudnu naplatu poreza.
8. Od nezakonite imovine prinudno može se naplaćivati imovinska korist koja je veća od pedeset (50) evra.
9. Prinudna naplata oduzimanjem imovinske koristi od nepokretne imovine vrši sud prema propisima izvršnog postupka.

10. Oduzimanje imovinske koristi su prihodi Budžeta Republike Kosovo, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

11. Troškove izvršenja snosi kažnjeno lice.

12. Izvršenje zaštitne mere oduzimanja imovinske koristi izdate pravnom licu, koje je posle pravosnažnosti presude prestalo da postoji, sprovešće se protiv pravnog lica koje je preuzeo njegovu imovinu do visine preuzete imovine.

Član 165

Izvršenje zaštitne mere isterivanja stranih državljana iz zemlje

1. Zaštitnu mjeru isterivanja stranih državljana iz zemlje izvršava nadležni organa unutrašnjih poslova u skladu sa odredbama o kretanju i boravku stranih državljana u Republici Kosovo.

2. Sud koji je odlučio na prvom stepenu dužan je da rešenje pravosnažne osude za prekršaj za koje je data mera iz stava 1. ovog člana bez odlaganja dostavi Kosovskoj Policiji za izvršenje.

Član 166

Naknada štete

Naknada štete i vraćanje predmeta na osnovu pravosnažne presude za prekršaj se obavlja na zahtev oštećenog, odnosno vlasnika predmeta. Inkasiranje silom se vrši prema odredbama koja važe za proceduru izvršitelja.

POGLAVLJE XXX

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 167

Uskladijanje odredbi koje nisu u skladu sa ovim zakonom

Odredbe o prekršajima koji nisu u skladu sa ovim zakonom uskladiće se u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 168

Pokrenuti postupci i sprovodenje odluka

1. Postupci koji su tekli će se završiti prema odredbama postojećeg zakona, ali najkasnije u roku od jedne (1) godine od stupanja na snagu ovog zakona.

2. Izricane kazne koje su pravosnažne će se izvršiti prema postojećem zakonu/zakonodavstvu.
3. Izricane kazne u prvom stepenu prema postojećem zakonodavstvu do donošenja pravosnažne odluke će se zameniti adekvatnom sankcijom, zatvor se treba zameniti novčanom kaznom, ali ukoliko dođe do ponavljanja postupka, novi postupak će se razvijati prema ovom zakonu.
4. Stupanjem na snagu ovog zakona, prekršajni postupci koji nisu završeni sa odredbama postojećeg zakonodavstva o prekršajima, završiće se prema ovom zakonu, ukoliko su povoljniji za okriviljenog.

Član 169 Donošenje podzakonskih akata

Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom doneće se u roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 170 Prestanak važenja postojećeg važećeg zakonodavstva

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi važeće zakonodavstvo za prekršaj.

Član 171 Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu u januaru 2017. godine.

**Zakon Br. 05/L - 087
5. avgusta 2016. god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Kadri Veseli